

ਹਿੰਦ ਧਰਮ

ਮਹਾਨ

ਲੇਖਕ :- ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਦਾਸ

ਸੰਚਾਲਕ :- ਸਤਲੋਕ ਆਸ਼ਰਮ, ਬਰਵਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ - ਹਿਸਾਰ
(ਹਰਿਆਣਾ)

ਜੀਵ ਹਮਾਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ, ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਹਮਾਰਾ ।
ਹਿੰਦੁ ਮੁਸਲਿਮ ਸਿੱਖ ਇਸਾਈ, ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਨਿਆਰਾ ॥

ਸੰਪਲ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ
ਗੌਪ ਪਲੇ ਸਟੋਰ ਤੋਂ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰੋ।

Google Play

DOWNLOAD APP NOW

ਪੁਸਤਕ ਗੀਤਾ ਤੇਰਾ ਗਿਆਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਜੀਨੇ ਕੀ
ਗਹ ਵੀ ਮੰਗਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਿਸਾ ਕਾਲ ਕਰੋ

81 93 81 93 81

ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੇ ਮੰਗਲ ਪ੍ਰਵਚਨ
ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖੋ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਾਧਨ ਚੈਨਲ ਤੋਂ

ਆਧਿਕਾਰਿਕ ਸਾਹਿਬਿਕ ਟੀ.ਵੀ. ਬੈਨਲ

7:30 PM to 8:30 PM

ਗੀਤਾ

ਜਾਕ ਅਮ੍ਰਿਤ

ਸੋਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਸਾਰੇ ਨਾਲ ਜੂਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਛੋਲੋ ਕਰੋ।

[Spiritualleadersaintrampalji](#) [@SaintRampalJiM](#) [Sant Rampal Ji Maharaj](#)

{ਸਿਤੰਤੀ : 25 ਮਈ 2013 ਨੂੰ ਲੇਖਨ ਕਾਰਜ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ}

ਪਹਿਲਾ ਸੰਸਕਰਣ ਜੂਨ 2013 = 10,000

ਦੂਜਾ ਸੰਸਕਰਣ ਅਪ੍ਰੈਲ 2014=20,000

ਲੇਖਕ:- ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਦਾਸ

ਸੰਚਾਲਕ :- ਸਤਲੋਕ ਆਸ਼ਰਮ ਬਰਵਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਿਸਾਰ (ਹਰਿਆਣਾ)

ਪ੍ਰਿੰਟਰ:- ਕਬੀਰ ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ਼

ਫ਼-117, ਸੈਕਟਰ-3, ਬਰਵਾਨਾ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਏਰੀਆ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ:- ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਸਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਰਵ ਸੰਗਤ

ਸਤਲੋਕ ਆਸ਼ਰਮ, ਹਿਸਾਰ ਟੋਹਾਨਾ ਰੋਡ ਬਰਵਾਲਾ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਿਸਾਰ (ਪ੍ਰਾਂਤ- ਹਰਿਆਣਾ) ਭਾਰਤ।

ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ:- 8222880541, 8222880542,

8222880543, 8222880544, 8222880545

e-mail : jagatgururampalji@yahoo.com

Visit us at:- www.jagatgururampalji.org

“ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਮਹਾਨ”

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ:-

❖ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਧਰਮ (ਪੰਥ) ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ (ਸਨਾਤਨ ਪੰਥ ਜਿਸਨੂੰ ਆਦਿ ਸ਼੍ਰੀਮਦਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੀ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਜਨ-ਸਮੁਹ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਸਨਾਤਨ ਪੰਥ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ, ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ) ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਤਨ ਹੈ।

ਇਸ ਧਰਮ ਦੀ ਰੀਝੂ ਪਵਿੱਤਰ ਚਾਰੇ ਵੇਦ (ਰਿੱਗਵੇਦ, ਯਜੁਰਵੇਦ, ਸਾਮਵੇਦ ਅਤੇ ਅਬਰਵੇਦ) ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀਮਦਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਮਾਨਵ ਧਰਮ-ਕਰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਪ੍ਰਭੂਦੱਤ (God given) ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਹੀ ਸਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਦਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਹੈ। ਇਸਲਈ ਇਹ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂਦੱਤ (God given) ਹੋਇਆ।

ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਗਿਆਨ ਖੁਦ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਗਿਆਨ ਪੂਰਨ ਸੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਲਈ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹਨ। ਹਰ ਮਨੁਖ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅੰਦਰ ਦੱਸੀ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਧਨਾ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਾਧਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਜੋ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਧੀ ਤਿਆਗ ਕੇ ਮਨਮਾਨਾ ਆਚਰਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸ਼ਲੋਕ 23-24 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

➤ ਸ਼ਲੋਕ ਨੰ 23:- ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਅਰਥਾਤ ਸਾਧਕ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਮਨਮਾਨਾ ਆਚਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਾ ਸਿੱਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਧਰਮ ਗਤੀ ਪੂਰਨ ਮੌਕਸ਼ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾ ਸੁੱਖ ਨੂੰ ਹੀ। (ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸ਼ਲੋਕ 23)

➤ ਸ਼ਲੋਕ 24:- ਇਸ ਤੋਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਸ ਕ੍ਰਤਵੰਨ ਯਾਨੀ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਅਕ੍ਰਤਵੰਨ ਯਾਨੀ ਜੋ ਭਗਤੀ ਕਰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ, ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਸਤਰ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਣ ਕੇ ਤੂੰ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਨੀਯਤ ਕਰਮ ਯਾਨੀ ਜੋ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਭਗਤੀ ਕਰਮ ਹੀ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ। (ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸ਼ਲੋਕ 24)

ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਜਾਨ! ਪੜ੍ਹੋ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਸ਼੍ਰੀਮਦਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਪਦਛੇਦ, ਅਨੁਯ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 16 ਸ਼ਲੋਕ 23-24 ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਗੀਤਾ ਪ੍ਰੈਸ ਗੋਰਖਪੁਰ ਤੋਂ ਮੁਦਰਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਦਿਆਲ ਗੋਇੰਦਕਾ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਹੈ:-

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸਲੋਕ 23 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਯਹ, ਸਾਸੂਵਿਧਿਮ, ਉਤਸੁਜਜ, ਵਰੂਤੇ, ਕਾਮਕਾਰਤਹ, ਨ, ਸਹ,
ਸਿੱਧੀਮ, ਅਵਾਪ੍ਨੇਤਿ, ਨ, ਸੂਖਮ੍, ਨ, ਪਰਾਮ੍, ਗਤਿਮ੍ ॥੨੩॥

ਸਥਦ ਅਰਥ:-

ਯਹ	= ਜੋ ਪੁਰਸ਼
ਸਾਸੂਵਿਧਿਮ	= ਸਾਸੂਵਿਧਿੀ ਨੂੰ
ਉਤਸੁਜਜ	= ਤਿਆਗ ਕੇ
ਕਾਮਕਾਰਤਾ	= $\begin{cases} ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ \\ ਨਾਲ ਮਨਮਾਨਾ \end{cases}$
ਵਰੂਤੇ	= ਆਚਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਸਹ	= ਉਹ
ਨ	= ਨਾ
ਸਿੱਧੀਮਸ	= ਸਿੱਧੀ ਨੂੰ

ਅਵਾਪਨੇਤਿ	= ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਨ	= ਨਾ
ਪਰਾਮ	= ਪਰਮ
ਗਤਿਮ੍	= ਗਤੀ ਨੂੰ (ਅਤੇ)
ਨ	= ਨਾ
ਸੂਖਮ੍	= ਸੂਖ ਨੂੰ ਹੀ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸਲੋਕ 24 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਤਸਮਾਦ, ਸਾਸੂਮ, ਪ੍ਰਮਾਣਮ, ਤੇ, ਕਾਰਜਕਾਰਜਵਸ਼ਿਤੇ,
ਗਿਆਤ੍ਰਾ, ਸਾਸੂਵਿਧਾਨੋਕਤਮ, ਕਰਮ, ਕਰੂਮ, ਇਹ, ਅਰੂਸਿ । ੨੪।

ਸਥਦ ਅਰਥ:-

ਤਸਮਾਦ	= ਇਸ ਤੋਂ
ਤੇ	= ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ
ਇਹ	= ਇਸ
ਕਾਰਜਕਾਰਜਵਸ਼ਿਤੇ	= $\begin{cases} ਕਰਨਯੋਗ ਅਤੇ \\ ਨਾ ਕਰਨਯੋਗ \\ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ \\ ਵਿੱਚ \end{cases}$
ਸਾਸੂ	= ਸਾਸੂ (ਹੀ)।
ਪ੍ਰਮਾਣਮ	= ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ
(ਏਵਮ)	= ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਗਿਆਤ੍ਰਾ	= ਜਾਣ ਕੇ (ਤੂੰ)

ਸਾਸੂਵਿਧਾਨੋਕਤਮ	= $\begin{cases} ਸਾਸੂਰਵਿਧੀ \\ ਅਨੁਸਾਰ \\ ਨਿਸ਼ਚਿਤ \end{cases}$
ਕਰਮ	= ਕਰਮ (ਹੀ)
ਕਰੂਮ	= ਕਰਨ
ਅਰਹਸਿ	= ਯੋਗ ਹਨ।

❖ ਹਿੰਦੂ ਭਰਾਵੇ ! ਹੁਣ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀਮਦ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਇ 17 ਸਲੋਕ 1-6 :-

ਸਲੋਕ 1 :- ਇਸ ਸਲੋਕ ਵਿੱਚ ਅਰਜੁਨ ਨੇ ਗੀਤਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਕਿ:-

➤ ਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ! ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਸ਼ਾਸੂਰ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਯੁਕਤ ਹੋਏ ਦੇਵ ਆਦਿ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੇਰ ਕਿਹੜੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ? ਸਾਤਵਿਕ, ਰਾਜਸੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਤਾਮਸੀ? (ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸਲੋਕ 1)

ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਲੋਕ 2-6 ਤੱਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਉੱਤਰ:-

➤ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:- ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ

ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਤਵਿਕ, ਰਾਜਸੀ ਅਤੇ ਤਾਮਸੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸਲੋਕ 2)

➤ ਹੇ ਭਾਰਤ ! ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਹ-ਕਰਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਜਿਹੇ ਜਿਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਖੁਦ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਉਸੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹੈ। (ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸਲੋਕ 3)

➤ ਸਾਤਵਿਕ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਜਦੇ ਹਨ। ਰਾਜਸ ਪੁਰਸ਼ ਯਕਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਕਸ਼ਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜੋ ਤਾਮਸ ਮਨੁੱਖ ਹਨ, ਉਹ ਪ੍ਰੈਤ ਅਤੇ ਭੂਤਗਣਾਂ ਨੂੰ ਪੂਜਦੇ ਹਨ। (ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸਲੋਕ 4)

➤ ਹੇ ਅਰਜੁਨ ! ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਸ਼ਾਸਤਰਵਿਧੀ ਰਹਿਤ (ਸਿਰਫ਼ ਮਨਮਾਨਾਂ/ ਮਨ ਕਲਪਿਤ) ਘੋਰ ਤੱਪ ਤੱਪਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੰਭ ਅਤੇ ਅਹਿੰਕਾਰ ਨਾਲ ਯੁੱਕਤ ਇੱਛਾ, ਆਸਕਤੀ ਅਤੇ ਬਲ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਯੁੱਕਤ ਹਨ। (ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸਲੋਕ 5)

➤ ਅਤੇ ਜੋ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਤੋਂ ਸਥਿਤ ਭੂਤ ਸਮੁਦਾਇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਮੈਨੂੰ (ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ) ਵੀ ਦੁੱਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਯਾਨੀ ਦੁੱਖ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਅਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਅਸੁਰ ਭਾਵ ਵਾਲੇ ਜਾਣ। (ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸਲੋਕ 6)

ਇਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸਲੋਕ 17-20 ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ:-

➤ ਸਲੋਕ 17 :- ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ ਉੱਤਮ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਹੰਕਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਨ ਅਤੇ ਮਾਣ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਤੋਂ ਯੁੱਕਤ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਮ ਮਾਤਰ ਦੇ ਯੱਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਖੰਡ ਤੋਂ ਸ਼ਾਸਤਰਵਿਧੀ ਰਹਿਤ ਯੱਗ (ਪੂਜਾ) ਕਰਦੇ ਹਨ। (ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸਲੋਕ 17)

➤ ਸਲੋਕ 18 :- ਅਹੰਕਾਰ, ਬਲ, ਘਮੰਡ, ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਮੇਰੇ ਨਾਲ (ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਤੋਂ) ਈਰਖਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। (ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸਲੋਕ 18)

➤ ਸਲੋਕ 19 :- ਉਹਨਾਂ ਈਰਖਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੀਚ ਅਤੇ ਪਾਪੀ, ਨਰਾਧਮੋਂ (ਨੀਚ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ) ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਸੁਰ ਯੋਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਾਉਂਦਾਂ ਹਾਂ। (ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸਲੋਕ 19)

➤ ਸਲੋਕ 20 :- ਹੇ ਅਰਜੁਨ ! ਉਹ ਮੂੜ੍ਹ (ਮੂਰਖ) ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਜਨਮ-ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰ ਯੋਨੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਨੀਚ ਗਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਯਾਨੀ ਘੋਰ ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਦੇ ਹਨ।

❖ ਉਪਰੋਕਤ ਗੀਤਾ ਦੇ ਸਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਿੱਟਾ:-

ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸਲੋਕ 1 ਵਿੱਚ ਅਰਜੁਨ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ! ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਸ਼ਾਸਤਰਵਿਧੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਦੇਵ ਆਦਿ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੋ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਰਜੁਨ ਨੇ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 7 ਸਲੋਕ 12-15 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਯਾਨੀ ਤ੍ਰੀਗੁਣਮਈ ਮਾਇਆ ਮਤਲਬ ਰਜਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ, ਸਤਗੁਣ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਅਤੇ ਤਮਗੁਣ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਆਦਿ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਜਣ ਵਾਲੇ

ਉਹਨਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਮੇਰੀ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਦੀ ਭਗਤੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਰਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਰਾਕਸ਼ਲ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਧਾਰੇ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਨੀਚ ਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੂਰਖ ਮੇਰੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

❖ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 7 ਸ਼ਲੋਕ 20-23 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਲੋਕ 12-15 ਨੂੰ ਫਿਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ-ਉਹਨਾਂ ਭੋਗਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੁਆਰਾ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਰਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਉਸ-ਉਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਧਾਰਣ ਕਰਕੇ ਯਾਨੀ ਲੋਕ ਵੇਦ ਦੰਤ ਕਬਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਭਜਦੇ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਗੀਤਾ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ੇਧ ਹੈ ਕਿ ਰਜਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ, ਸਤਗੁਣ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਅਤੇ ਤਮਗੁਣ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹਿਦੀ। ਉਹ ਲੋਕ ਵੇਦ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਸੁਣਕੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਭਜਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰਵਿ-ਪੀ ਰਹਿਤ ਯਾਨੀ ਮਨਮਾਨਾਂ ਆਚਰਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸਨੂੰ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸ਼ਲੋਕ 23.24 ਵਿੱਚ ਵਿਅਰਥ ਸਾਧਨਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਸੇ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸ਼ਲੋਕ 1 ਵਿੱਚ ਅਰਜੁਨ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ! ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰਵਿ-ਪੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਹੋਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਪੂਜਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਠਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹੈ ਯਾਨੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਰਾਜਸੀ ਹੋ ਜਾਂ ਸਾਤਵਿਕ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਮਸੀ ਹੈ?

ਭਾਵਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਰਜਗੁਣ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਸਤਗੁਣ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਤਮਗੁਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਪੂਜਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰਵਿ-ਪੀ ਰਹਿਤ, ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਹੋਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਜੋ ਨਾ ਕਰਨ ਯੋਗ (ਅਕਰਤੱਵ) ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

❖ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸ਼ਲੋਕ 2-6 ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸਾਤਵਿਕ ਸ਼ਰਧਾ ਵਾਲੇ ਯਾਨੀ ਵਧੀਆ ਇਨਸਾਨ ਹਨ, ਉਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਹੋਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਜੋ ਰਾਜਸੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਰਾਕਸ਼ਸਾਂ ਅਤੇ ਯੱਕਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਤਾਮਸੀ ਸ਼ਰਧਾ-ਮਈ ਯਾਨੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਪ੍ਰੇਤ ਅਤੇ ਭੂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। {ਧਿਆਨ ਰਹੇ ਕਿ ਸ਼ਰਧਾ ਕਰਨਾ, ਪਿੰਡ ਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਅਸਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਡਿਤ ਦੁਆਰਾ ਜਲ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਰਿਆ, ਤੇਹਰਵੀਂ ਕਿਰਿਆ, ਬਰਸੀ ਕਿਰਿਆ, ਇਹ ਸਭ ਕਰਮਕਾਂਡ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗੀਤਾ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ੇਧ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਵੇਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਮੂਰਖ ਸਾਧਨਾ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਣ:- ਮਾਰਕੰਡੇ ਪੁਰਾਣ ਵਿੱਚ “ਰੌਚਜ ਰਿਸ਼ੀ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ” ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਰਿਸ਼ੀ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰਿਜ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਕਾਂਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਵੇਦਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਗਤੀ ਕੀਤੀ। ਜਦ ਉਹ 40 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜ਼ ਆਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਰੁਚੀ ਰਿਸ਼ੀ

ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ (ਪਿਤਾ ਜੀ, ਦਾਦਾ ਜੀ, ਦੂਸਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਜੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਯਾਨੀ ਰਿਸ਼ੀ ਸਨ। ਉਹ ਕਰਮਕਾਂਡ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਉਹ ਪ੍ਰੇਤ-ਪਿੱਤਰ ਯੋਨੀ ਵਿੱਚ ਕਸ਼ਟ ਉਠਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰਵਿਧੀ ਤਿਆਗ ਕੇ ਮਨ-ਮਾਨਾ ਆਚਰਣ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮਹਾਂਦੁਖੀ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰੁਚੀ ਰਿਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ) ਪੁੱਤਰ! ਤੂੰ ਵਿਆਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ। ਸਾਡੇ ਸ਼ਰਾਧ ਆਦਿ ਕਿਰਿਆ ਯਾਨੀ ਕਰਮਕਾਂਡ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ? ਰੁਚੀ ਰਿਸ਼ੀ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ ਹੇ ਪਿਤਾਮਹੋ! ਵੇਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਮਕਾਂਡ ਨੂੰ ਅਵਿੱਦਿਆ (ਮੂਰਖ ਸਾਧਨਾ) ਕਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਅੰਜਹਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ। ਪਿੱਤਰ ਬੋਲੇ, ਪੁੱਤਰ ਰੁਚੀ! ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਕਾਂਡ ਨੂੰ ਵੇਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਵਿੱਦਿਆ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਸਾਧਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਇਹ ਮੌਕਸ਼ ਮਾਰਗ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮਹਾਂਕਸ਼ਟ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਗਤੀ ਕਰਵਾ ਯਾਨੀ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਦਾਨ ਆਦਿ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਭੂਤ ਜੂਨੀਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛਾ ਛੁੜਵਾ। ਉਹ ਖੁਦ ਤਾਂ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰਵਿਧੀ ਤਿਆਗ ਕੇ ਮਨਮਾਨਾ ਆਚਰਣ ਕਰਕੇ ਕਰਮਕਾਂਡ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਤ ਬਣੇ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਰੁਚੀ ਨੂੰ (ਜੋ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਗਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ) ਸੱਚ ਸਾਧਨਾ ਛੁੱਡਵਾ ਕੇ ਨਰਕ ਦਾ ਭਾਗੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਰੁਚੀ ਰਿਸ਼ੀ ਨੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਕਰਮ ਖਰਾਬ ਕੀਤੇ। ਫਿਰ ਉਹ ਵੀ ਭੂਤ ਬਣ ਗਿਆ। ਪਿੰਡਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਭੂਤ ਦੀ ਜੂਨੀ ਛੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੀਵ ਨੂੰ ਪਸੂ-ਪੰਛੀ ਆਦਿ ਦੀ ਯੋਨੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਸਵਾਹ ਗਤੀ ਕਰਵਾਈ? ਸੁਖਸ਼ਮਵੇਦ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ:-

ਗਰੀਬ, ਭੂਤ ਯੋਨੀ ਛੁੱਟਤ ਹੈ, ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੰਤ।

ਗਰੀਬਦਾਸ ਜਿੰਦਾ ਕਹਿ, ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਭਗਵੰਤੁ॥

ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 9 ਸਲੋਕ 25 ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 9 ਸਲੋਕ 25 :- ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭੂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੂਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਭੂਤ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ (ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ) ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਗਤੀ ਕਰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੋ।}

❖ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸਲੋਕ 5,6 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕਰਕੇ ਘੋਰ ਤਪੱਸਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹੋਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਰਜਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ, ਸਤਗੁਣ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਅਤੇ ਤਮਗੁਨ ਝਿਵ ਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਭੂਤ-ਪ੍ਰੇਤ ਦੀ ਪੂਜਾ (ਸ਼ਰਾਧ ਅਤੇ ਕਰਮਕਾਂਡ ਕਰਨਾ ਭੂਤ ਅਤੇ ਭੂਤ ਪੂਜਾ ਹੈ) ਕਰਦੇ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਯਕਸ਼ ਅਤੇ ਦੈਤਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹੈ। ਉਹ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਭੂਤਾਂ (ਕਮਲਾਂ

ਵਿੱਚ ਵਸਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ) ਅਤੇ ਅੰਤ: ਕਰਣ ਵਿੱਚ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕ੍ਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਅਗਿਆਨੀ ਲੋਕ ਭੂਤ ਸਵਭਾਵ ਵਾਲੇ ਜਾਣੇ। ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸਲੋਕ 17-20 ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਸ਼ਾਸਤਰਵਿਧੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ (ਗੀਤਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ) ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੁਜਿਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਫਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੂਜੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗੀਤਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਕਾਲ ਦੀ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਨਫਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿੱਥੇ ਹਨ? ਜਿਹੜੇ ਵੈਰੀ ਅਰਥਾਤ ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਰਜਗੁਣ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਸਤਗੁਣ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਤਮਗੁਣ ਜੋ ਕਾਲ ਬ੍ਰਹਮ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਹੋਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਪਚਾਰੀ ਵਹਿਸ਼ੀ ਨਰਾਧਮੇ, ਨੂੰ ਮੈਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਭੂਤ ਜਨਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸਲੋਕ 17,19

❖ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸਲੋਕ 20 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਅਰਜੁਨ! ਉਹ ਮੂਰਖ, ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜਨਮ-ਜਨਮ ਵਿੱਚ ਦਾਨਵ ਯੋਨੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਨੀਵੀਂ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ, ਉਹ ਘੋਰ ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਹ ਕਰੇ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉੱਤਰ :- ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਇਸਲਈ ਇਸ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨਾ ਗੀਤਾ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਧੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਇਆ ਜੋ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਦੇ ਸਲੋਕ ਨੰਬਰ 23-24 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਅਰਥ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਾਂ ਨਹੀਂ ਡੱਡਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਇਹ ਪੂਜਾ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਣ। ਇਤੀ ਸਿੱਧਮ “ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਜਾਨ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ”।

❖ ਉਪਰੋਕਤ ਗੀਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਲਈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇ ਲਈ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਲੋਕਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖੋ ਜੋ ਸ਼੍ਰੀਮਦਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਪਦਛੇਦ, ਅਵੰਜ ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਗੀਤਾ ਪ੍ਰੈਸ ਗੋਰਖਪੁਰ ਤੋਂ ਛਪੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈ ਦਿਆਲ ਗੋਇੰਦਕਾ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ :

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸਲੋਕ 1 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਯੇ, ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਵਿਧਿਮ, ਉਤਸੁਜਜ, ਯਜੰਤੇ, ਸ੍ਰੂਪਯਾ, ਅੰਵਿਤਾਹ,
ਤੇਸ਼ਮ, ਨਿਸ਼ਠਾ, ਤੁ, ਕਾ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ, ਸੱਤਵਮ, ਆਹੋ, ਰਜਹ, ਤਮਹ॥

ਇਸ ਤਰਾਂ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਅਰਜੁਨ ਬੋਲੇ -

ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ	= ਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ !	ਤੇਸ਼ਮ	= ਉਹਨਾਂ ਦੀ
ਯੇ	= ਜੋ ਮਨੁੱਖ	ਨਿਸ਼ਠਾ	= ਸਥਿਤੀ
ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਵਿਧਿਮ	= ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਧੀ ਨੂੰ	ਤੁ	= ਫਿਰ
ਉਤਸੁਜਜ	= ਤਿਆਗ ਕੇ	ਕਾ	= ਕਿਹੜੀ ਹੈ?
ਸ੍ਰੂਪਯਾ	= ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ	ਸੱਤਵਮ	= ਸਾਤਵਿਕੀ ਹੈ
ਅੰਵਿਤਾਹ	= ਯੁਕਤ ਹੋਏ	ਆਹੋ	= ਜਾਂ
ਯਜੰਤੇ	= { ਦੇਵਤਿਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਪੂਜਣ ਕਰਦੇ ਹਨ,	ਰਜਹ	= ਰਾਜਸੀ (ਕਿੰਵਾਂ)
		ਤਮਹ	= ਤਾਮਸੀ?

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸਲੋਕ 2 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਤ੍ਰਿਵਿਧਾ, ਭਵਤਿ, ਸ੍ਰੂਪਾ, ਦੇਹੀਨਾਮ, ਸਾ, ਸਵਭਾਵਜਾ,
ਸਾਤਵਿਕਕੀ, ਰਾਜਸੀ, ਚ, ਏਵ, ਤਾਮਸੀ, ਚ, ਇਤੀ, ਤਾਮ, ਸ੍ਰੂਣ॥

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਰਜੁਨ ਦੇ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਗਵਾਨ ਬੋਲੇ - ਹੇ ਅਰਜੁਨ ! -

ਦੇਹੀਨਾਮ	= ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ	ਚ	= ਅਤੇ
ਸਾ	= { ਉਹ (ਸ਼ਾਸਤਰ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਸਿਰਫ)	ਤਾਮਸੀ	= ਤਾਮਸੀ -
ਸਵਭਾਵਜਾ	= ਸੁਭਾਵ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ	ਇਤੀ	= ਅਜਿਹੇ
ਸ੍ਰੂਪਾ	= ਸ਼ਰਧਾ	ਤ੍ਰਿਵਿਧਾ	= ਤਿੰਨੋਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਸਾਤਵਿਕੀ	= ਸਾਤਵਿਕੀ	ਏਵ	= ਹੀ
ਚ	= ਅਤੇ	ਭਵਤਿ	= ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਰਾਜਸੀ	= ਰਾਜਸੀ	ਤਾਮ	= ਉਸਨੂੰ (ਤੂੰ)
		(ਮੱਤਹ)	= ਮੇਰੇ ਤੋਂ
		ਸ੍ਰੂਣ	= ਸੁਣ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸਲੋਕ 3 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਸੱਤਵਾਨੁਰੂਪਾ, ਸਰਵਸਜ, ਸ੍ਰੂਪਾ, ਭਵਤਿ, ਭਾਰਤ, ਸ੍ਰਧਾਮਹਿ, ਅਯਮ੍, ਪੁਰਸ਼, ਯਹ, ਯਚਛਦਧਹ, ਸਹ, ਏਵ, ਸਹ॥

ਸਥਦ ਅਰਥ:

ਭਾਰਤ	= ਹੇ ਭਾਰਤ !	ਸ੍ਰਧਾਮਹਿ	= ਸ਼ਰਧਾ ਵਾਲਾ ਹੈ
ਸਰਵਸਜ	= ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ	(ਅਤਹ)	= ਇਸਲਈ
ਸ੍ਰੂਪਾ	= ਸ਼ਰਧਾ	ਯਹ	= ਜੋ ਪੁਰਸ਼
ਸੱਤਵਾਨੁਰੂਪਾ	= $\begin{cases} ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਕਰਣ \\ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ \end{cases}$	ਯਚਛਦਧਹ	= $\begin{cases} ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ \\ ਸ਼ਰਧਾ ਵਾਲਾ ਹੈ, \end{cases}$
ਭਵਤਿ	= ਹੁੰਦੀ ਹੈ।	ਸਹ	= ਉਹ ਆਪ
ਅਯਮ੍	= ਇਹ	ਏਵ	= ਵੀ
ਪੁਰਸ਼	= ਪੁਰਸ਼	ਸਹ	= ਉਹੀ ਹੈ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸਲੋਕ 4 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਯਜੰਤੇ, ਸਾਤਵਿਕਾਹ, ਦੇਵਾਨ੍, ਯਕਸਰਕਸਾਂਸਿ, ਰਾਜਸਾਹ, ਪ੍ਰੇਤਾਨ, ਬੂਤਗਣਾਨ੍, ਚ, ਅਨਯੇ, ਯਜੰਤੇ, ਤਾਮਸਾਹ, ਜਨਾਹ॥

ਊਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ -----

ਸਾਤਵਿਕਾ	= ਸਾਤਵਿਕ ਪੁਰਸ਼	ਤਾਮਸਾਹ	= ਤਾਮਸ
ਦੇਵਾਨ੍	= ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ	ਜਨਾਹ	= ਮਨੁੱਖ ਹਨ, (ਉਹ)
ਯਜੰਤੇ	= ਪੂਜਦੇ ਹਨ,	ਪ੍ਰੇਤਾਨ	= ਪ੍ਰੇਤ
ਰਾਜਸਾਹ	= ਰਾਜਸ ਪੁਰਸ਼	ਚ	= ਅਤੇ
ਯਕਸਰਕਸਾਂਸਿ	= $\begin{cases} ਯਕਸ ਅਤੇ ਰਾਕਸਾਂ \\ ਨੂੰ (ਅਤੇ) \end{cases}$	ਬੂਤਗਣਾਨ੍	= ਬੂਤਾਂ ਨੂੰ
ਅਨਯੇ	= ਹੋਰ (ਜੋ)	ਯਜੰਤੇ	= ਪੂਜਦੇ ਹਨ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸਲੋਕ 5 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਆਸਾਸਤ੍ਰਵਿਹਿਤਮ, ਘੋਰਮ, ਤਪਯੰਤੇ, ਯੇ, ਤਪਹ, ਜਨਾਹ, ਦੰਭਾਹਿਕਾਸੰਯੁਕਤਾਹ, ਕਮਰਾਗਬਲਾਵਨਿਤਾਹ॥

ਸਥਦ ਅਰਥ:

ਯੇ	= ਜੋ	ਦੰਬਾਹਡਕਾਸੰਯੁਕਤਾ	= $\begin{cases} ਦੰਬ ਅਤੇ \\ ਅਰੰਕਾਰ ਨਾਲ \\ ਭਰੇ (ਅਤੇ) \end{cases}$
ਜਨਾਹ	= ਮਨੁੱਖ	ਕਮਰਾਗਬਲਾਵਨਿਤਾਹ	= $\begin{cases} ਕਮਨਾ, \\ ਆਸਕਰ ਅਤੇ ਥਲ \\ ਦੇ ਅਡਿਆਨ ਨਾਲ \\ ਵੀ ਭਰੇ ਹਨ - \end{cases}$
ਆਸਾਸਤ੍ਰਵਿਹਿਤਮ	= $\begin{cases} ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਧੀ ਤੋਂ \\ ਰਹਿਤ (ਸਿਰਫ਼ \\ ਮਨ ਕਲਪਿਤ) \end{cases}$		
ਘੋਰਮ	= ਘੋਰ		
ਤਪਹ	= ਤਪ ਨੂੰ		
ਤਪਯੰਤੇ	= ਤਪਦੇ ਹਨ (ਅਤੇ)		

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 17 ਸ਼ਲੋਕ 6 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਕਰਸ਼ਯੰਤਹ, ਸ਼ਰੀਰਸਥਮੁ, ਛੂਤਗ੍ਰਾਮਮੁ, ਅਚੇਤਸਹ, ਮਾਮੁਹ,
ਚ, ਏਵ, ਅੰਤਹ ਸ਼ਰੀਰਸਥਮੁ, ਤਾਨੁ, ਵਿਧਿ, ਆਸੁਰਨਿਸ਼ਚੇਯਾਨੁ॥

ਅਤੇ ਜੋ -----

ਸ਼ਰੀਰਸਥਮੁ = ਸ਼ਰੀਰਕ ਰੂਪ ਤੋਂ ਸਖਿਤ	ਅਚੇਤਸਹ = ਅਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ (ਤੂੰ)
ਛੂਤਗ੍ਰਾਮੁ = ਛੂਤ - ਸਮਦਾਇ ਨੂੰ	ਆਸੁਰਨਿਸ਼ਚੇਯਾਨੁ = $\begin{cases} ਆਸੁਰ ਸੁਭਾਅ \\ ਵਾਲੇ \end{cases}$
ਚ = ਅਤੇ	ਵਿਧਿ = ਜਾਣ।
ਅੰਤਹ ਸ਼ਰੀਰਸਥਮੁ = $\begin{cases} ਅੰਤਹਕਰਣ \\ ਵਿੱਚ ਸਖਿਤ \end{cases}$	
ਮਾਮੁਹ = ਮੈਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ	
ਏਵ = ਵੀ	
ਕਰਸ਼ਯੰਤ = ਕ੍ਰਿਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ	
ਤਾਨੁ = ਉਹਨਾਂ	

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸ਼ਲੋਕ 17 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਆਤਮਸਮਭਾਵਿਤਾਹ, ਸਤਬਧਾਹ, ਧਨਮਾਨਮਦਾਨਵਿਤਾਹ,
ਯਜੰਤੇ, ਨਾਮਯਗਯੈਹ, ਤੇ, ਦੰਮਭੇਨ, ਅਵਿਧੀਪੂਰਵਕਮੁ॥

ਅਤੇ -----

ਤੇ = ਉਹ	ਦੰਮਭੇਨ = ਪਾਖੰਡ ਨਾਲ
ਆਤਮਸਮਭਾਵਿਤਾਹ = $\begin{cases} ਆਪਣੇ ਆਪ \\ ਨੂੰ ਹੀ ਉਤਸਮ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ \end{cases}$	ਅਵਿਧੀਪੂਰਵਕਮੁ = $\begin{cases} ਸਾਸਤਰ ਵਿਧੀ \\ ਰਹਿਤ \end{cases}$
ਸਤਬਧਾਹ = ਹੰਕਾਰੀ ਪੁਰਸ਼	ਯਜੰਤੇ = ਯਜਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਧਨਮਾਨਮਦਾਨਵਿਤਾਹ = $\begin{cases} ਧਨ ਅਤੇ ਮਾਣ \\ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਯੁਕਤ ਹੋ ਕੇ \end{cases}$	
ਨਾਮਯਗਯੈਹ = $\begin{cases} ਮਿਰਝ ਨਾਮ ਮਾਤਰ \\ ਦੇ ਯੱਗਾਂ ਦੁਆਰਾ \end{cases}$	

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸ਼ਲੋਕ 18 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਅਹਕਡਰਮੁ, ਬਲਮੁ, ਦਰਪਮੁ, ਕਾਮਮੁ, ਕ੍ਰੋਧਮੁ, ਚ, ਸੰਸਿੜਤਾਹ,
ਮਾਮੁ, ਆਤਮਪਰਦੇਹੇਸ਼ੁ, ਪ੍ਰਦਵਿਸੰਤਹ, ਅਭਯਸੂਯਕਾਹ॥

ਅਤੇ ਉਹ -----

ਅਹਕਡਰ = ਹੰਕਾਰ,	ਆਤਮਪਰਦੇਹੇਸ਼ੁ = $\begin{cases} ਆਪਣੇ ਅਤੇ \\ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ \\ ਵਿੱਚ (ਸਖਿਤ) \end{cases}$
ਬਲਮੁ = ਬਲ,	ਮਾਮੁ = ਮੇਰੇ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਨਾਲ
ਦਰਪਮੁ = ਮਾਣ,	ਪ੍ਰਦਵਿਸੰਤਹ = $\begin{cases} ਚੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ \\ ਹਨ। \end{cases}$
ਕਾਮਮੁ = ਇੱਛਾ (ਅਤੇ)	
ਕ੍ਰੋਧਮੁ = ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿ ਦੇ	
ਸੰਸਿੜਤਾਹ = ਪਰਾਇਆਣ	
ਚ = ਅਤੇ	
ਅਭਯਸੂਯਕਾਹ = $\begin{cases} ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ \\ ਲਿੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ \end{cases}$	

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸਲੋਕ 19 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਤਾਨੁ, ਅਹਮੁ, ਦਵਿਸਤ, ਕੁਰਾਨ, ਸੰਸਾਰੇਸੁ, ਨਰਾਧਮਾਨੁ,
ਕਸ਼ਿਪਾਮਿ, ਅਜਸਤ੍ਰਮੁ, ਅਸ਼ਬਾਨੁ, ਆਸੁਰੀਸੁ, ਏਵ, ਯੋਨਿਸੁ॥

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ -----

ਤਾਨੁ	= ਉਹਨਾਂ	ਸੰਸਾਰੇਸੁ	= ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ
ਦਵਿਸਤ	= ਦੂਜੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ	ਅਜਸਤ੍ਰਮੁ	= ਵਾਰ-ਵਾਰ
ਅਸ਼ਬਾਨੁ	= ਪਾਪਾਚਾਰੀ (ਅਤੇ)	ਆਸੁਰੀਸੁ	= ਭੂਤ
ਕੁਰਾਨ	= ਕੁਰਕਰਮੀ	ਯੋਨਿਸੁ	= ਜੂਨੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਨਰਾਧਮਾਨੁ	= ਲੀਚ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ	ਏਵ	= ਹੀ
ਅਹਮੁ	= ਮੈਂ	ਕਸ਼ਿਪਾਮਿ	= ਪਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸਲੋਕ 20 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਆਸੁਰੀਮੁ, ਯੋਨਿਮੁ, ਆਪੰਨਾਹ, ਮੂਢਾਹ, ਜਨਮਨਿ, ਜਨਮਨਿ,
ਮਾਮੁ, ਅਪ੍ਰਾਪਯ, ਏਵ, ਕੌਂਤੇਯ, ਤਤਹ, ਯਾਂਤੀ, ਅਧਮਾਮੁ, ਗਤਿਮੁ॥

ਇਸਲਈ -----

ਕੌਂਤੇਯ	= ਹੋ ਅਰਜੁਨ !	ਯੋਨਿਮੁ	= ਜੂਨੀਆਂ ਨੂੰ
ਮੂਢਾਹ	= ਉਹ ਮੂਰਖ	ਆਪੰਨਾਹ	= ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ,(ਫੇਰ)
ਮਾਮੁ	= ਮੈਨੂੰ	ਤਤਹ	= ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ
ਅਪ੍ਰਾਪਯ	= ਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕੇ	ਅਧਮਾਮੁ	= ਅਤਿ ਲੀਚ
ਏਵ	= ਹੀ	ਗਤਿਮੁ	= ਗਤੀ ਨੂੰ
ਜਨਮਨਿ	= ਜਨਮ -	ਯਾਂਤੀ	= $\begin{cases} ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਘੋਰ \\ ਜਰਕ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। \end{cases}$
ਜਨਮਨਿ	= ਜਨਮ ਵਿੱਚ		
ਆਸੁਰੀਮੁ	= ਆਸੁਰੀ		

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸਲੋਕ 23 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਯਹ, ਸਾਸੁਵਿਧਿਮ, ਉਤਸ੍ਰਿਜਜ, ਵਰੂਤੇ, ਕਾਮਕਾਰਤਹ, ਨ, ਸਹ,
ਸਿੱਧੀਮ, ਅਵਾਪ੍ਨੋਤਿ, ਨ, ਸੁਖਮੁ, ਨ, ਪਰਾਮੁ, ਗਤਿਮੁ ॥23॥

ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ:-

ਯਹ	= ਜੋ ਪੁਰਸ	ਅਵਪਨੋਤਿ	= ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਸਾਸੁਵਿਧਿਮ	= ਸਾਸੁਵਿਧਿ ਨੂੰ	ਨ	= ਨਾ
ਉਤਸ੍ਰਿਜਜ	= ਡਿਆਗ ਕੇ	ਪਰਾਮ	= ਪਰਮ
ਕਾਮਕਾਰਤਾ	= $\begin{cases} ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ \\ ਨਾਲ ਮਨਮਾਨਾ \end{cases}$	ਗਤਿਮੁ	= ਗਤੀ ਨੂੰ (ਅਤੇ)
ਵਰੂਤੇ	= ਆਚਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਨ	= ਨਾ
ਸਹ	= ਉਹ	ਸੁਖਮੁ	= ਸੁਖ ਨੂੰ ਹੀ।
ਨ	= ਨਾ		
ਸਿੱਧੀਮਸ	= ਸਿੱਧੀ ਨੂੰ		

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸਲੋਕ 24 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਤਸਮਾੜ, ਸਾਸੂਮ੍ਰ, ਪ੍ਰਮਾਣਮ੍, ਤੇ , ਕਾਰਜਕਾਰਜਵਜਵਸ਼ਖਿਤੋ,
ਗਿਆਤ੍ਰਾ, ਸਾਸੁਵਿਪਾਨਕਤਮ੍, ਕਰਮ, ਕਰੂਮ, ਇਹ, ਅਰਹਸਿ । 24।

ਸਬਦ ਅਰਥ:-

ਤਸਮਾੜ = ਇਸ ਤੋਂ	ਸਾਸੁਤਰਵਿਧੀ
ਤੇ = ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ	ਅਨੁਸਾਰ
ਇਹ = ਇਸ	ਨਿਸ਼ਚਿਤ
ਕਾਰਜਕਾਰਜਵਜਵਸ਼ਖਿਤੋ = ਕਾਰਜਕਾਰਜਵਜਵਸ਼ਖਿਤੋ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰਜਵਜਵਸ਼ਖਿਤੋ ਵਿੱਚ	ਕਰਮ = ਕਰਮ (ਰੀ)
ਸਾਸੁਤ੍ਰ = ਸਾਸੁਤ੍ਰ (ਹੀ)	ਕਰਤਮ = ਕਰਨ
ਪ੍ਰਮਾਣਮ੍ = ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ	ਅਰਹਸਿ = ਯੋਗ ਹਨ ।
(ਏਵਮ) = ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ	
ਗਿਆਤ੍ਰਾ = ਜਾਣ ਕੇ (ਤੂੰ)	

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 7 ਸਲੋਕ 12 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਯੇ ਚੈਵ ਸਾਤਿਵਕਾ ਭਾਵਾ, ਰਾਜਸਾਹ ਤਾਮਸਾਹ, ਚ, ਯੇ।
ਮੱਤਹ, ਏਵ ,ਇਤਿ ਤਾਨ, ਵਿੱਧੀ, ਨ ਤੁ, ਅਹਮ੍ ਤੇ ਮਜਿ॥

ਸਬਦ ਅਰਥ :-

ਚ	= ਹੋਰ	ਤਾਨ	= ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੂੰ)
ਏਵ	= ਜੀ	ਮੱਤਹ, ਏਵ	= ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਹੀ (ਹੁੰਦੇ ਹਨ)
ਤੇ	= ਜੈ	ਇਤਿ	= ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ।
ਸਾਤਿਵਕ	= ਸਤਗੁਣ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ	ਵਿੱਧੀ	= ਸਮਝੋ।
ਭਾਵਾਹ :	= ਭਾਵ ਹਨ (ਅਤੇ)	ਤੁ	= ਪਰੰਤੂ (ਅਸਲ ਵਿੱਚ)
ਯ	= ਜੈ	ਤੇਸੂ	= ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ
ਚ	= ਜੀ	ਅਹਮ	= ਮੈਂ (ਅਤੇ)
ਰਾਜਸਾਹ :	= ਰਜਗੁਣ ਤੋਂ	ਤੇ	= ਉਹ।
ਚ =	= ਅਤੇ	ਮਜਿ	= ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ
ਤਾਮਸਾਹ	= ਤਮਗੁਣ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਹਨ ,	ਨ	= ਨਹੀਂ ਹਨ ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼:- ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਤੋਂ ਉਤਪੱਤੀ, ਸਤਗੁਣ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਤੋਂ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਤਮਗੁਣ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਤੋਂ ਸੰਹਾਰ (ਵਿਨਾਸ਼) ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਬ ਮੇਰੇ ਲਈ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਖੁਰਾਕ ਬਣਦੀ ਰਹੇ। ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਕਾਲ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 11 ਸਲੋਕ 32 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ, ਸਤਿਗੁਣ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਅਤੇ ਤਮਗੁਣ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਤੋਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਹਾਂ। ਪਰ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ (ਬ੍ਰਹਮਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ, ਮਹੇਸ਼ ਤੋਂ) ਅਲੱਗ ਹਾਂ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 7 ਸਲੋਕ 13 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਤ੍ਰਿਭਿਹ, ਗੁਣਮਯੈਹ, ਭਾਵੇਹ, ਇਭਿਹ ਸਰਵਮ, ਇਦਮ, ਜਗੜ।
ਮੋਹਿਤਮ, ਨ, ਅਭਿਜਾਨਾਤਿ, ਮਾਮ, ਏਭਯਹ ਪਰਮ, ਅਵਿਆਜਮ ॥

ਸਥਦ ਅਰਥ :-

ਗੁਣ ਮਯੈਹ	= { ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਰੂਪ ਸਾਤਵਿਕ , ਜਸਮੀ ਅਤੇ ਤਾਮਸ	ਮੋਹਿਤਮ	= { ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਇਸ ਲਈ)
ਏਭਿਹ	= ਇਹਨਾਂ	ਇਭਿਹ:	= ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨੇ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ
ਤ੍ਰਿਭਿਹ	= ਤਿੰਨ ਤਰਾਂ ਦੇ	ਪਰਮ	= ਪਰੇ
ਭਾਵੇਹ	= ਭਾਵਾਂ ਤੋਂ।	ਮਾਮ	= ਮੈਨੂੰ
ਇਦਮ	= ਇਹ	ਅਵਿਆਜਮ	= ਅਵਿਨਾਸੀ
ਸਰਵਮ	= ਸੰਪੂਰਨ		
ਜਗੜ	= { ਜਗਤ (ਪਾਣੀ ਮਾਤਰ)	ਨ	= ਨਹੀਂ
		ਅਭਿਜਾਨਾਤਿ	= ਜਾਣਦਾ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 7 ਸਲੋਕ 14 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਏਵੀ, ਹਿ, ਏਸ਼ਾ ਗੁਣਮਈ, ਮਮ, ਮਾਯਾ ਦੁਰਅਤਿਆਯਾ।
ਮਾਮ, ਏਵ, ਯੇ ਪ੍ਰਪਦਯਾਂਤੇ, ਮਾਯਾਮ, ਏਤਾਮੁ, ਤਰੰਤਿ, ਤੇ॥

ਸਥਦ ਅਰਥ:-

ਹਿ = ਕਿਉਂਕਿ	ਯੇ : ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਕੇਵਲ
ਏਸ਼ਾ = ਇਹ।	ਮਾਮ : ਮੈਨੂੰ
ਏਵੀ = ਅਲੋਕਿਕ ਅਰਥਾਤ ਅਤਿ ਅਦਭੂਤ	ਏਵ : ਹੀ
ਗੁਣਮਈ = ਗੁਣਮਈ	ਪ੍ਰਪਦਯਾਂਤੇ : ਭਜਦੇ ਹਨ।
ਮਮ = ਮੇਰੀ	ਤੇ : ਉਹ
ਮਾਯਾ = ਮਾਇਆ।	ਏਤਾਮੁ : ਇਸ
ਦੁਰਅਤਿਆਯਾ = { ਬਦੀ ਕਠਿਨ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਤੋਂ ਪਾਰ ਪਾਉਣਾ ਅੰਖ ਹੈ।	ਮਾਯਾਮ : ਮਾਇਆ ਨੂੰ
	ਤਰੰਤਿ : { ਉਲੰਘਣ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਤਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 7 ਸਲੋਕ 15 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਨ, ਮਾਮ, ਦੁਕ੍ਰਿਤਿਨੋ, ਮੁਡਾਹ, ਪ੍ਰਪਦਯਾਂਤੇ, ਨਰ, ਅਧਮਾਹ।
ਮਾਯਾ, ਅਪਵੁਤਗਯਾਨਾਹ, ਆਸੁਰਮ ਭਾਵਮ, ਆਸੁਤਾਹ॥

ਸਥਦ ਅਰਥ:-

ਪਰੰਤੂ	
ਮਾਯਾ : ਮਾਇਆ ਦੇ ਦੁਆਰਾ	ਦੁਕ੍ਰਿਤਨਹ : { ਦੂਸਿਤ (ਕੈਤੇ) ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ।
ਅਪਵੁਤਗਯਾਨਾਹ : { ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ (ਅਸਿਥੇ)	ਮੁਡਾਹ : ਮੂਰਖ ਲੋਕ
ਆਸੁਰਮ : ਅਸੁਰ	ਮਾਮ : ਮੈਨੂੰ
ਭਾਵਮ : ਸੁਭਾਮ	ਨ : ਨਹੀਂ
ਆਸੁਤਿਤਰ : ਧਾਰਣ ਕੀਤੇ ਹੋਏ	ਪ੍ਰਪਦਯਾਂਤ : ਭਜਦੇ।
ਨਰ ਅਧਮਾਹ : ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨੀਚ	

ਵਿਸ਼ੇਸ਼:- ਇਸ ਸਲੋਕ 15 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹਨਾਂ ਸਾਧਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਰਜਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ, ਸਤਗੁਣ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਅਤੇ ਤਮਗੁਣ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਲੋਕ ਵੇਦ (ਦੱਤ ਕਬਾ) ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਇਸ ਤ੍ਰਿਗੁਣਮਈ ਮਾਇਆ ਦੁਆਰਾ ਹਰਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇਹੀ ਤਿੰਨਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਭਗਤੀ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਮੈਨੂੰ (ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਨੂੰ) ਨਹੀਂ ਪੂਜਦੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਕਸ਼ਸ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਧਾਰਣ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਰ (ਨਰਾਧਮਾ:) ਅਨੁਧਾਨ ਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੂਰਖ ਹਨ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ (ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਾਲ ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ) ਨਹੀਂ ਪੂਜਦੇ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 7 ਸਲੋਕ 20 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਕਾਮੈਹ, ਤੈਹ, ਤੈਹ, ਹ੍ਰਤਗਜਾਨਾਹ, ਪ੍ਰਪਤੇ ਅਨਜ, ਦੇਵਤਾਹ।
ਤਮ, ਤਮ, ਨਿਯਮਸ, ਆਸਥਾਯ, ਪ੍ਰਕਤਜਾ, ਨਿਯਤਾਹ, ਸ੍ਰਯਾ॥

ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ:-

ਤੈਹ ਤੈਹ = ਉਹਨਾਂ, ਉਹਨਾਂ	ਆਸਥਾਯ = ਧਾਰਣ ਕਰਕੇ
ਕਾਮੈਹ = ਭੋਗਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ	ਅਨਜ ਦੇਵਤਾਹ = ਹੋਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ
ਹ੍ਰਤਗਜਾਨਾਹ = { ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਰਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।	ਪ੍ਰਪਦਜੰਤੇ = { ਭਜਦੇ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਦੇ ਹਨ।
ਸ੍ਰਯਾ = ਆਪਣੇ	
ਪ੍ਰਕਤਜਾ = ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ।	
ਨਿਯਤਾਹ = ਪ੍ਰੇਰਤ ਹੋ ਕੇ	
ਤਮ ਤਮ = ਉਸ - ਉਸ।	
ਨਿਯਮਸ = ਨਿਯਮ ਨੂੰ	

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 7 ਸਲੋਕ 21 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਯਹ, ਯਹ, ਯਾਮ, ਯਾਮ, ਤਨਮ, ਭਕੁਹ, ਸ੍ਰਧਯਾ, ਅਰੂਇਤੁਮ, ਇੱਛਤਿ,
ਤਸਜ, ਤਸਜ, ਅਚਲਾਮ, ਸ੍ਰਧਾਮ ਤਾਮ, ਏਵ, ਵਿਦਧਾਮਿ, ਅਹਮ॥

ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ:-

ਯਹ ਯਹ = ਜੋ ਜੋ।	ਸ੍ਰਧਾਮ = ਸ਼ਰਧਾ ਨੂੰ
ਭਕੁਹ = ਸਕਾਮ ਭਗਤ।	ਅਹਮ = ਮੈਂ।
ਯਾਮ ਯਾਮ = ਜਿਹੜੇ ਜਿਹੜੇ।	ਤਾਮ ਏਵ = ਉਸ ਹੀ ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ
ਤਨਮ = ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਸਵਰੂਪ ਨੂੰ	ਅਚਲਾਮ = ਸਥਿਰ
ਸ੍ਰਧਯਾ = ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ	ਵਿਦਧਾਮਿ = ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
ਅਚਿਤੁਮ = ਪੂਜਣਾ	
ਇੱਛਤਿ = ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ	
ਤਸਜ = ਉਸ	
ਤਸਜ = ਉਸ ਭਗਤ ਦੀ	

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 7 ਸ਼ਲੋਕ 22 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਸਹ, ਤਜਾ, ਸਰਪਾਯ, ਯੁਕੁਹ, ਤਸਜ, ਆਰਾਧਨਮ੍, ਇਹਤੇ
ਲਭਤੇ, ਚ, ਤਤਹ, ਕਾਮਾਨ, ਮਯਾ ਏਵਾ ਵਿਹਿਤਾਨੁ ਹਿ, ਤਾਨ॥

ਸਥਦ ਅਰਥ:-

ਸਹ = ਉਹ ਪੁਰਸ਼	ਮਯਾ = ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ
ਤਜਾ = ਉਸ	ਏਵ = ਹੀ
ਸਰਪਾਯ = ਸਰਪਾ ਨਾਲ	ਵਿਹਿਤਾਨੁ = ਵਿਧਾਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ
ਯੁਕੁਹ = ਯੁਕਤ ਹੋ ਕੇ	ਤਾਨੁ = ਉਹਨਾਂ
ਤਸਜਾ = ਉਸ ਦੇਵਤਾ ਦਾ।	ਕਾਮਾਨ = ਦਿੱਡਿਤ ਭੋਗਾਂ ਨੂੰ
ਆਰਾਧਨ = ਪੂਜਨ।	ਹਿ = ਨਿਰਸੰਦੇਹ
ਈਹਤੇ = ਕਰਦਾ ਹੈ	ਲਭਤੇ = ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਚ = ਅਤੇ	
ਤਤਹ = ਉਸ ਦੇਵਤਾ ਤੋਂ	

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 7 ਸ਼ਲੋਕ 23 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਅੰਤਵੜ ਤੁ ਫਲਮੁ ਤੇਸਾਮੁ, ਤੜ ਭਵਤਿ ਅਲਪਮੇਧਸਾਮੁ।
ਦੇਵਾਨੁ ਦੇਵਜਜਹ ਯਾਨੁ, ਮਦਭਕੁਹ ਯਾਨੁ ਮਾਮੁ ਅਧਿ॥

ਸਥਦ ਅਰਥ:-

ਤੁ = ਪਰੰਤੁ	ਯਾਨਿਤ = ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
ਤੇਸਾਮ = ਉਨ੍ਹਾਂ	ਮਦਭਕੁਹ = { ਮੇਰੇ ਭਗਤ (ਚਾਹੇ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਭਜਣ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ)
ਅਲਪਮੇਧਸਾਮ = ਅਲਪ ਬੁੱਧੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ	ਮਾਮ = ਮੈਨੂੰ
ਤੜ = ਉਹ	ਆਪਿ = ਹੀ
ਫਲਮ = ਫਲ	ਯਾਨੁ = { ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ (ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਭਗਤਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ)
ਅੰਤਵੜ = ਨਾਸ਼ਵਾਨ	ਦੇਵਜਜਹ = ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਜਣ ਵਾਲੇ
ਭਵਤਿ = ਹੈ (ਅਤੇ ਉਹ)	ਦੇਵਾਨ = ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 7 ਸ਼ਲੋਕ 25 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਨ, ਅਹਮੁ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਰ, ਸਰਵਸਯ, ਯੋਗਮਾਯਸਮਾਵਤਹ,
ਮੂਢਹ, ਅਯਮੁ, ਨ, ਅਭਿਜਾਨਾਤਿ, ਲੋਕਹ, ਮਾਮੁ, ਅਜਸਮੁ॥25॥

ਅਤੇ -----

ਯੋਗਮਾਯਸਮਾਵਤਹ = { ਆਪਣੇ ਬੋਗ ਮਾਇਆ ਨਾਲ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ	ਮਾਮੁ = ਮੈਨੂੰ
ਅਹਮ = ਮੈਂ	ਅਜਸਮੁ = ਜਨਮ ਤੋਂ ਰਹਿਤ
ਸਰਵਸਯ = ਸਭ ਦੇ	ਅਵਯਸਮੁ = ਅਵਿਨਾਸੀ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੂੰ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਰ = ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੱਖ	ਨ = ਨਹੀਂ
ਨ = ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, (ਇਸਲਈ)	ਅਭਿਜਾਨਾਤਿ = { ਜਨਮ ਲੈਣ ਅਤੇ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।
ਅਯਮੁ = ਇਹ	
ਮੂਢਹ = ਅਗਿਆਨੀ	
ਲੋਕਹ = ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ	

❖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ:- ਪ੍ਰਸ਼ਨ:- ਹੁਣ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਜਾਨ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਪੁਰਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਪ ਕਰਨਾ, ਕਰਮਕਾਂਡ ਕਰਨਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਜਾਣਾ ਪੁੰਨ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਤੱਪ ਕੀਤੇ। ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਗਲਤ ਮੰਨੀਏ? ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਨੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਤੱਪ ਕੀਤੇ। ਕੀ ਉਹ ਵੀ ਗਲਤ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉੱਤਰ:- ਉਪਰ ਸ਼੍ਰੀਮਦ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਘੋਰ ਤੱਪ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਮੁਰਖ ਹਨ, ਪਾਪੀ ਅਤੇ ਜਾਲਿਮ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੋਵੇ, ਚਾਹੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਹੋਵੇ, ਚਾਹੇ ਸ਼ਿਵ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ੀ ਹੋਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਕ-ਖ ਦਾ ਵੀ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕਿੱਥੋਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੀਤਾ ਵਿੱਚ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਜਾਣਾ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਧੀ ਤਿਆਗ ਕੇ ਮਨਮਾਨੀ ਪੂਜਾ ਹੈ ਜੋ ਗੀਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਅਰਥ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:- ਕੀ ਪੁਰਾਣ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ?

ਉੱਤਰ:- ਪੁਰਾਣਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਤਜ਼ੁਰਬਾ ਹੈ। ਵੇਦ ਅਤੇ ਗੀਤਾ (God Given) ਗਿਆਨ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰਾ ਸੱਚ ਹੈ। ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਵੇਦਾਂ ਨੂੰ ਪੜਿਆ। ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੱਕ ਵੇਦ ਤੋਂ (ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਸੁਣੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ) ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਸਾਧਨਾ ਕੀਤੀ। ਕੁੱਝ ਗਿਆਨ ਵੇਦਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਯਾਨੀ ਓਮ (ੴ) ਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਯਜੁਰਵੇਦ ਅਧਿਆਇ 40 ਲੋਕ 15 ਤੋਂ ਲਿਆ। ਤੱਪ ਕਰਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਤੋਂ ਲਿਆ। ਖਿਚੜੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਧਨਾ ਕਰਕੇ ਸਿੱਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਪ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇ ਕੇ ਜੀਵਨ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਗਏ। ਗੀਤਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮਨਮਾਨੀ ਪੂਜਾ ਅਰਥਾਤ ਸ਼ਾਸਤਰਵਿਧੀ ਤਿਆਗ ਕੇ ਸਾਧਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੋ ਘੋਰ ਤੱਪ ਨੂੰ ਤੱਪਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਰਾਕਸ਼ਸ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇ ਲਈ:- ਇੱਕ ਵਾਰ ਪਾਂਡਵ ਬਨਵਾਸ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਦੁਰਯੋਧਨ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਦੁਰਵਾਸਾ ਰਿਸ਼ੀ ਅਠਾਸੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਾਂਡਵਾਂ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ। ਮਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਂਡਵ ਮੇਰੀ ਮਨ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਪਾਉਣਗੇ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਪ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਹ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

➤ **ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:-** ਦੁਰਵਾਸਾ ਮਹਾਂਨ ਤਪੱਸਵੀ ਸੀ। ਉਸ ਘੋਰ ਤੱਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਪੀ ਅਧਰਮੀ ਨੇ ਕੀ ਜੁਲਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਚੀ। ਦੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੁਖੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਗਿਆ। ਕੀ ਇਹ ਰਾਕਸ਼ਸ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਕੀ ਇਹ ਕੁਕਰਮੀ ਅਧਰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ?

ਇਸੇ ਦੁਰਵਾਸਾ ਰਿਸ਼ੀ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਨ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਯਾਦਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਗਲਤੀ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ (ਪ੍ਰਦਜੁਮਨ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਇ ਨੇ) ਕੀਤੀ, ਸ਼ਰਾਪ ਪੂਰੇ ਯਾਦਵ ਕੁੱਲ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਦੁਰਵਾਸਾ ਦੇ ਸ਼ਰਾਪ ਤੋਂ 56 ਕਰੋੜ (ਛਪੰਜਾਂ ਕਰੋੜ) ਯਾਦਵ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜ ਕੇ ਮਰ ਗਏ। ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਵੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਕੀ ਇਹ ਰਾਕਸ਼ਸ ਕਰਮ ਦੁਰਵਾਸਾ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ?

❖ ਹੋਰ ਕਰਮ ਪੁਰਾਣ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸੁਣੋਂ:-

ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਰਿਸ਼ੀ ਨੇ ਇੱਕ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਰਾਕਸ਼ਸ ਬਣਨ ਦਾ ਸ਼ਰਾਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਰਾਕਸ਼ਸ ਬਣ ਕੇ ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ। ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਰਿਸ਼ੀ ਨੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਇਸਲਈ ਮਰਨ ਦਾ ਸ਼ਰਾਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਨੇ ਰਿਸ਼ੀ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਤੋਂ ਯੱਗ ਅਨੁਸਥਾਨ ਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਉਸ ਰਾਜਾ ਨੇ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਰਿਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮਰਣ ਦਾ ਸ਼ਰਾਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਜੀ ਦਾ ਪੁਨਰ ਜਨਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਜੋ ਪੁਰਾਣ ਕਥਾ ਹੈ:- ਦੇ ਰਿਸ਼ੀ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਤਪੱਸਿਆ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਅਪਸਰਾ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਆਈ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੀ ਸੀ। ਉਸ ਵੱਲ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਦੋਵੇਂ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਵੀਰਜ ਸੰਖਲਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਜਾ ਕੇ ਝੌੱਪੜੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਘੜੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵੀਰਜ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਰਿਸ਼ੀ ਦੀ ਆਤਮਾ ਦਾ ਪੁਨਰ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਨਾਂ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਦਾ ਨਾਂ ਕੁੰਭਕ ਰਿਸ਼ੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਸ਼ਵਾਮਿੱਤਰ ਦੇ ਕਰਮ :- ਰਾਜ ਛੱਡ ਕੇ ਉਹ ਜੰਗਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਘੋਰ ਤਪੱਸਿਆ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਰਿਸ਼ੀ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਰਾਜ-ਰਿਸ਼ੀ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਨਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਦੇ ਸੌ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਡੰਡਿਆਂ ਅਤੇ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਰਿਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮ-ਰਿਸ਼ੀ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ ਕਿਉ-ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਮਿੱਤਰ ਰਾਜ-ਰਿਸ਼ੀ ਕਹਿਣ ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਪਮਾਨ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਬ੍ਰਹਮ-ਰਿਸ਼ੀ ਅਖਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ! ਕੀ ਇਹ ਸ਼ੈਤਾਨੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹਨ? ਅਠਾਰਾਂ ਪੁਰਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਨ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਸ਼ਵਾਮਿੱਤਰ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਝੌੱਪੜੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਮੇਨਕਾ ਨਾਂ ਦੀ ਉਰਵਸ਼ੀ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਝੌੱਪੜੀ ਦੇ ਕੋਲ ਘੁੰਮ ਰਹੀ ਸੀ। ਵਿਸ਼ਵਾਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਬੱਚੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਬੇਟੀ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਰ-ਰਿਸ਼ੀ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਚਲੀ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੰਦਰ ਨੇ ਤੇਰੀ ਔਕਾਤ ਜਾਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵੇਖ ਲਈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਮਿੱਤਰ ਨੇ ਉਸ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਕਨਵ ਰਿਸ਼ੀ ਦੀ ਝੌੱਪੜੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਤਪੱਸਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਢੂੰਘੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਸਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਕੇ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਰਾਜਾ ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਨਾਲ ਹੋਇਆ।

➤ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ :- ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਢੂੰਘੇ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਤਪੱਸਿਆ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਹੀ ਸੀ। ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਰਿਸ਼ੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਰਵਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਲੜ ਗਿਆ। ਨਾਸ਼ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫਿਰ ਡਲੇ ਢੋਣ ਤੁਰ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਕੀ ਉਹ ਗੀਤਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ? ਉਸੇ ਲੋਕ ਵੇਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਧੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਧਨਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ।

ਇੱਕ ਅਗਸਤ ਰਿਸ਼ੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਤਪੱਸਿਆ ਕਰਕੇ ਸਿੱਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਕੀਤੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਸੱਤ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘੁੱਟ ਵਿੱਚ ਪੀ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਵਾਪਿਸ ਭਰ ਦਿੱਤੇ। ਕੀ ਇਹੀ ਮੁਕਤੀ ਹੈ?

ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ। ਪੁਰਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਗਿਆਨ ਵੇਦਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਹ ਲੋਕ ਵੇਦ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲੋਕ ਵੇਦ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਪਵਿੱਤਰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਗੀਤਾ ਮਨੀਸ਼ੀ, ਅਚਾਰੀਆ ਅਤੇ ਸੰਕਰਾਚਾਰੀਆ ਅਤੇ ਮਹਾਮੰਡਲੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਅਨੁਯਾਈ ਅਰਥਾਤ ਹਿੰਦੂ ਵੀ ਉਸੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਨੂੰ ਢੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਮੰਨ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੀਤਾ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨਾ ਆਚਰਣ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਅਰਥ ਸਾਧਨਾ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ।

“ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ

ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ”

ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਗੀਤਾ ਮਨੀਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਕਰਾਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 18 ਸ਼ਲੋਕ 62 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਉਰਫ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਯਾਨੀ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਭਗਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਸਲੀਅਤ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

“ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਜਾਨ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇ ਗੀਤਾ ਦਾ ਗਿਆਨ”

ਗੀਤਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 7 ਦੇ ਸ਼ਲੋਕ 29 ਵਿੱਚ ਅਰਜੁਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਜੋ ਸਾਧਕ ਜ਼ਰਾ (ਬਿਰਧ ਅਵਸਥਾ) ਮਰਨ (ਮੌਤ) ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ (ਮੌਕਸ਼) ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਤੜ ਬ੍ਰਹਮ ਨਾਲ, ਸੰਪੂਰਨੁ ਅਧਿਆਤਮ ਤੋਂ ਅਤੇ ਸਰਵ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਅਰਜੁਨ ਨੇ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਸ਼ਲੋਕ 1 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 7 ਸ਼ਲੋਕ 29 ਵਿੱਚ ਜੋ ਤੱਤ ਬ੍ਰਹਮ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਕੀ ਹੈ? ਇਸਦਾ ਉੱਤਰ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਸ਼ਲੋਕ 3 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ “ਪਰਮ ਅਕਸ਼ਰ ਬ੍ਰਹਮ” ਹੈ।

ਇਸਦੇ ਬਾਦ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਨੇ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਸ਼ਲੋਕ 5,7 ਵਿੱਚ ਅਰਜੁਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਅਧਿਆਇ 8 ਸ਼ਲੋਕ 8,9,10 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਪਰਮ ਅਕਸ਼ਰ ਬ੍ਰਹਮ ਯਾਨੀ ਸੱਚਿਦਾਨੰਦ ਘਨ ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਆਪਣੀ ਭਗਤੀ ਦਾ ਮੰਤਰ ਓਮ (ॐ) ਤਤ ਸਤ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

➤ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 18 ਸ਼ਲੋਕ 62 ਵਿੱਚ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਨੇ ਉਸੀ ਪਰਮ

ਅਕਸ਼ਰ ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪਰਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ (ਸ਼ਾਸ਼ਵਤਮ੍ ਸਥਾਨਮ੍) ਸਨਾਤਨ ਪਰਮ ਧਾਮ (ਜਿਸਨੂੰ ਸੰਤ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸਤਲੋਕ/ਅਮਰਲੋਕ ਕਿਹਾ ਹੈ।) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਗਿਆਨ ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਤਸੰਗਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਤੋਂ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਯਾਨੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਸਨੂੰ ਸਾਡੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰਕ/ ਗੁਰੂਜਨ/ ਮਨੀਸ਼ੀ/ ਅਤੇ ਮੰਡਲੇਸ਼ਵਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕੇ। ਦਾਸ (ਲੇਖਕ) ਨੇ ਸਮਝਿਆ ਹੈ।

❖ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਜਾਨ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹੋ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਲੋਕਾਂ ਦੀ:

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 7 ਸ਼ਲੋਕ 29 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਜਰਾਮਰਣਮੋਕਸ਼ਾਯ, ਮਾਮ੍ ਆਸ਼ਿਰਤਜ ਯਤਾਂਤਿ ਯੇ।
ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਤੜ ਵਿਦੁ ਕ੍ਰਿਸਨਮ੍ ਅਧਿਆਤਮਮ੍ ਕਰਮ ਚ ਅਖਿਲਮ॥

ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ:-

ਯ	= ਜੋ	ਕ੍ਰਿਸਨਮ੍	= ਸੰਪੂਰਣ
ਮਾਮ੍	= ਮੇਰੇ	ਅਧਿਆਤਮਮ੍	= ਅਧਿਆਤਮ ਨੂੰ
ਆਸ਼ਿਰਤਜ	= ਸ਼ਰਣ ਹੋ ਕੇ	ਚ	= ਅਤੇ
ਜਰਾਮਰਣ ਮੋਕਸ਼ਾਯ	= ਮੌਤ ਅਤੇ ਬੁਧਾਪੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ	ਅਖਿਲਮ੍	= ਸੰਪੂਰਣ
ਯਤਾਂਤਿ	= ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ	ਕਰਮ	= ਕਰਮ ਨੂੰ
ਤੇ	= ਉਹ	ਵਿਦੁ	= ਜਾਣਦੇ ਹਨ
ਤੜ	= ਉਸ		
ਬ੍ਰਹਮ	= ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ		

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਸ਼ਲੋਕ 1 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਕਿਮ੍ ਤੜ ਬ੍ਰਹਮ ਕਿਮ੍ ਅਧਿਆਤਮਮ੍, ਕਿਮ੍ ਕਰਮ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ੍।
ਅਧਿਭੂਤਮ੍ ਚ ਕਿਮ੍ ਪ੍ਰੋਕਤਮ, ਅਧਿਦੈਵਮ੍ ਕਿਮ੍ ਉਚਜਤੇ॥

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਵਚਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝ ਕੇ ਅਰਜੁਨ ਬੋਲੇ:

ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ = ਹੋ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ	ਅਧਿਭੂਤਮ = ਅਧਿਭੂਤ (ਨਾਮ ਨਾਲ)
ਤੜ = ਉਹ	ਕਿਮ = ਕੀ
ਬ੍ਰਹਮ = ਬ੍ਰਹਮ	ਪ੍ਰੋਕਤੋਤਮ = ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਿਮ = ਕੀ ਹੈ?	ਚ = ਅਤੇ
ਅਧਿਆਤਮਮ = ਅਧਿਆਤਮ	ਅਧਿਦੈਵਮ = ਅਧਿਦੈਵ
ਕਿਮ = ਕੀ ਹੈ?	ਕਿਮ = ਕਿਸਨੂੰ
ਕਰਮ = ਕਰਮ	ਉਚਜਤੇ = ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
ਕਿਮ = ਕੀ ਹੈ?	

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਸ਼ਲੋਕ 3 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਅਕਸਮ, ਬ੍ਰਹਮ, ਪਰਮ, ਸੂਭਾਵਹ, ਅਧਿਆਤਮ ਉਚਜਤੇ,
ਭੂਤਭਾਵੇਦਭਾਵਕਰਹ, ਵਿਸਗਹ, ਕਰਮਸੰਗਿਤਹ॥

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਰਜੁਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਬੋਲੇ, ਅਰਜੁਨ

ਪਰਮ	= ਪਰਮ	ਭੂਤਭਾਵੇਦਭਾਵਕਰਹ =	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ਭੂਤਾਂ ਦੇ ਭਾਵ ਨੂੰ} \\ \text{ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ} \\ \text{ਵਾਲਾ (ਜੋ)} \end{array} \right.$
ਅਕਸਮ	= ਅਕਸਰ		
ਬ੍ਰਹਮ	= 'ਬ੍ਰਹਮ' ਹੈ	ਵਿਸਗਹ	= ਤਿਆਗ ਹੈ, (ਉਹ)
ਸਵਭਾਵਹ	= ਆਪਣਾ ਸਵਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵਾਤਮਾ	ਕਰਮਸੰਗਿਤਹ	= ਕਰਮ ਨਾਮ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ।
ਅਧਿਆਤਮ = ਅਧਿਆਤਮ ਨਾਮ ਨਾਲ			
ਉਚਜਤੇ	= ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਅਤੇ)		

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਸ਼ਲੋਕ 5 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਅੰਤਕਾਲੇ, ਚ, ਮਾਮ, ਏਵ, ਸਮਰਨ, ਮੁਕਤਾ, ਕਲੇਵਰਮ ਯਹ,
ਪ੍ਰਯਾਤਿ, ਸਹ, ਮਦਭਾਵਮ, ਯਾਤਿ, ਨ , ਅਸ੍ਰਿ ਅੜ੍ਹ ਸੰਸ਼ਯਹ॥

ਅਤੇ

ਯਹ	= ਜੋ ਪੁਰਸ	ਸਹ	= ਉਹ
ਅੰਤਕਾਲੇ, ਚ	= ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ	ਮਦਭਾਵਮ	= ਮੇਰੇ ਸਾਖਸਾਤ ਸਵਰੂਪ ਨੂੰ
ਮਾਮ	= ਮੇਰਾ।	ਯਾਤਿ	= ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਏਵ	= ਹੀ	ਅੜ੍ਹ	= ਇਸ ਵਿੱਚ (ਕੁੱਝ ਵੀ)
ਸਮਰਨ	= ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ	ਸੰਸ਼ਯਹ	= ਸ਼ੱਕ
ਕਲੇਵਰਮ	= ਸਰੀਰ ਨੂੰ	ਨ	= ਨਹੀਂ
ਮੁਕਤਾ	= ਤਿਆਗ ਕੇ	ਅਸ੍ਰਿ	= ਹੈ।
ਪ੍ਰਯਾਤਿ	= ਜਾਂਦਾ ਹੈ		

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਸਲੋਕ 7 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਤਸਮਾਤ् ਸਰਵੇਸੁ ਕਾਲੇਸੁ, ਮਾਮ्, ਅਨੁਸਮਰ, ਯੁਧਜ, ਚ
ਮਜਿ, ਅਰਪਿਤਮਨੋਬੁੱਧਿਹ, ਮਾਮ् ਏਵ ਏਸ਼ਜਸਿ ਅਸੰਸ਼ਯਮ॥

ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ:-

ਤਸਮਾਤ् =	ਇਸ ਲਈ { ਹੇ ਅਰਜੁਨ ! ਤੂੰ	ਅਰਪਣ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਮਨ-ਬੁੱਧੀ ਨਾਲ ਯੁਕਤ ਹੋਕੇ (ਤੂੰ)
ਸਰਵੇਸੁ =	ਸਭ	
ਕਾਲੇਸੁ =	ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ (ਨਿਰੰਤਰ)	
ਮਾਮ् =	ਮੇਰਾ	
ਅਨੁਸਮਰ =	ਸਿਮਰਣ ਕਰ	
ਚ =	ਅਤੇ	
ਯੁਧਜ =	ਯੁੱਧ ਵੀ ਕਰ (ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ)	ਅਸੰਸ਼ਯਮ = ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ
ਮਜਿ =	ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ	ਮਾਮ् = ਮੈਨੂੰ
		ਏਵ = ਹੀ
		ਏਸ਼ਜਸਿ = ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਸਲੋਕ 8 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਅਭਿਆਸਯੋਗਯੁਕਤੇਨ, ਚੇਤਸਾ, ਨਾਨਯਗਾਮਿਨਾ,
ਪਰਮਮ, ਪੁਰਸ਼ਮ, ਦਿਵਯਮ, ਯਾਤੀ, ਪਾਰਥ, ਅਨੁਚਿੰਤਯਨ॥

ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ:-

ਪਾਰਥ	= { ਹੇ ਪਾਰਥ ! (ਇਹ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ) ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ	ਅਨੁਚਿੰਤਯਨ	= { ਨਿਰੰਤਰ ਚਿੰਤਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ (ਮਨੁੱਖ)
ਅਭਿਆਸਯੋਗਯੁਕਤੇਨ	= { ਧਿਆਨ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਰੂਪੀ ਯੋਗ ਤੋਂ ਯੁਕਤ	ਪਰਮਮ	= ਪਰਮ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰੂਪ)
ਨਾਨਯਗਾਮਿਨਾ	= { (ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਾ ਜਾਣ ਵਾਲੇ)	ਦਿਵਯਮ	= ਦਿਵਜ
ਚੇਤਸਾ	= ਚਿੱਤ (ਮਨ) ਨਾਲ	ਪੁਰਸ਼ਮ	= { ਪੁਰਸ ਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੂੰ (ਹੀ)
		ਯਾਤੀ	= ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਸਲੋਕ 9 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਕਵਿਮੁ, ਪੁਰਾਣਮੁ, ਅਨੁਸਾਸਿਤਾਰਮੁ, ਅਣੋ:, ਅਣੀਯਾਂਸਮੁ, ਅਨੁਸਮਰੇਤ੍, ਯ:,,
ਸਰਵਸਜ, ਧਾਤਾਰਮੁ, ਅਚਿੰਤਯਰੂਪਮੁ, ਆਦਿਤਯਵਰਣਮੁ, ਤਮਸ: ਪਰਸ੍ਤਾਤ੍॥

ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ:-

ਯ:	= ਜੋ ਪੁਰਸ਼	ਅਚਿੰਤਯਰੂਪਮੁ = ਅਚਿੰਤਯਵਰਣ
ਕਵਿਮ	= ਸਰਵ ਗਿਆਤਾ,	ਆਦਿਤਯਵਰਣਮ = { ਸੂਰਜ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਿਰੰਤਰ ਚੇਤਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ (ਅਤੇ)
ਪੁਰਾਣਮੁ	= ਅਨਾਦਿ,	
ਅਨੁਸਾਸਿਤਾਰਮੁ	= ਸਭ ਦੇ ਨਿੰਦਾ,	ਤਮਸ: = ਅਗਿਆਨਤਾ ਤੋਂ
ਅਣੋ :, ਅਣੀਯਾਂਸਮੁ	= { ਸੂਖਮ ਤੋਂ ਵੀ ਅਤਿ ਸੂਖਮ,	ਪ੍ਰਸਤਾਤ = { ਅਤਿ ਪਰੇ ਸ਼ੁੱਧ ਸੱਚਿਦਾਨੰਦਿਘਨ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ
ਸਰਵਸਜ	= ਸਭ ਦੇ	ਅਨੁਸਮਰੇਤ = ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਧਾਤਾਰਮੁ	= { ਧਾਰਣ- ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ,	

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਸਲੋਕ 10 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਪ੍ਰਯਾਣਕਾਲੇ, ਮਨਸਾ, ਅਚਲੇਨ, ਭਕੁਯਾ, ਯੁਕੁਹ, ਯੋਗਬਲੇਨ, ਚ, ਏਵ,
ਭੁਰਵੇਹ, ਮਧਯੇ, ਪਾਣਮੁ, ਆਵੇਸ਼ਯ, ਸਮਜਕ, ਸ:,: ਤਮ, ਪਰਮੁ,
ਪੁਰਸ਼ਮੁ, ਉਪੈਤੀ, ਦਿਵਯਮੁ॥10॥

ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ:-

ਸ: = ਉਹ	ਮਨਸਾ = ਮਨ ਨਾਲ
ਭਕੁਯਾ, ਯੁਕੁਤ: = ਭਗਤੀਯੁਕਤ ਪੁਰਸ਼	(ਸਿਮਰਨ) = { ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ
ਪ੍ਰਯਾਣਕਾਲੇ = ਅੰਤਕਾਲ ਵਿੱਚ (ਵੀ)	
ਯੋਗਬਲੇਨ = ਯੋਗ ਬਲ ਨਾਲ	
ਭੁਰਵੇਹ = ਭਿਕੁਟੀ ਦੇ	ਤਮ = ਉਸ
ਮਧਯੇ = ਮੱਧ ਵਿੱਚ	ਦਿਵਯਮ = ਦਿਵਜ ਰੂਪ
ਪਾਣਮ = ਪਾਣ ਨੂੰ	ਪਰਮ = ਪਰਮ
ਸਮਜਕ = ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ	ਪੁਰਸ਼ਮ = ਪੁਰਸ਼ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ
ਆਵੇਸ਼ਯ = ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਕੇ	ਏਵ = ਹੀ
ਚ = ਫੇਰ	ਉਪੈਤੀ = ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-
ਅਚਲੇਨ = ਨਿਸ਼ਚਲ	

ਇਸਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇ ਗੀਤਾ ਦਾ ਗਿਆਨ"।

(ਇਸੇ ਸਮਝੇ ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਦਾਸ ਵਿਦਵਾਨ)

➤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼:- ਹਿੰਦੂ ਭਰਾਵੇ ! ਕਬੂਤਰ ਦੇ ਅੱਖ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਿੱਲੀ ਦਾ ਖਤਰਾ ਟੱਲ ਨੀ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਉਸਦਾ ਵਹਿਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹੋ-ਲਿਖੋ ਹੋ। 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਸਭਿਆਕ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਤ ਬਣੋ। ਅੱਜ ਦੋ ਸੌ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਭਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜ਼ ਅਨਪੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਸਾਫ਼ ਆਤਮਾ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਅਗਿਆਨੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ/ ਮੰਡਲੇਸ਼ਵਰਾਂ/ ਮਨੀਸ਼ੀਆਂ/ ਆਚਾਰੀਆਂ/ ਸ਼ੰਕਰਾਂਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਵਿਦਵਾਨ /ਗੀਤਾ ਮਨੀਸ਼ੀ ਮੰਨਕੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਝੂਠ ਤੇ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ (Bilnd Faith) ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੀ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਧੀ ਤਿਆਗ ਕੇ ਮਨਮਾਨਾ ਆਚਰਣ ਵਾਲੀ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਅਨਮੋਲ ਜੀਵਨ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਗਏ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਮਰਿਯਾਦਾ ਦਾ ਪਾਲਣ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਰਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਇਹਨਾਂ ਤੱਤਵਗਿਆਨੀਹੀਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰਮਿਤ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲੋ। ਤੁਸੀਂ ਗੀਤਾ ਨੂੰ ਦੇਬਾਰਾ ਪੜ੍ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੋਗੇ ਕਿ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸ਼ਲੋਕ 23-24 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਅਰਜੂਨ ! ਜੋ ਸ਼ਾਸਤਰਵਿਧੀ ਨੂੰ ਡੱਡ ਕੇ ਮਨਮਾਨਾ ਆਚਰਣ (ਭਗਤੀ) ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਨਾਂ ਤਾਂ ਸੁੱਖ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਉਸਨੂੰ ਸਿੱਧੀ (ਸੱਚੀ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਧਨਾ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਜ ਸਿੱਧੀ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਉਸਦੀ ਗਤੀ (ਮੋਕਸ਼) ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

❖ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਹਿੰਦੂ ਭਰਾਵੇ ! ਭਗਤੀ ਇਹੀ ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 1. ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ ਮਿਲੋ। 2. ਕਾਰਜ ਸਿੱਧ ਹੋਣ, ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਨਾ ਆਵੇ। 3. ਮੋਕਸ਼ ਮਿਲੇ। ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਦੱਸੀ ਸਾਧਨਾ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਇਸਲਈ ਜੋ ਗੀਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਦੇ ਸ਼ਲੋਕ 24 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ:-

ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸ਼ਲੋਕ 24:- ਇਸ ਤੋਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਹੇ ਅਰਜੂਨ ! ਕਰਤੱਵ (ਕਿਹੜੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ) ਅਤੇ ਅਕਰਤੱਵ (ਕਿਹੜੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਸਤਰ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਨ।

❖ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮਗੁਰੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਆਚਾਰੀਆ, ਸ਼ੰਕਰਾਂਚਾਰੀਆ ਅਤੇ ਗੀਤਾ ਮਨੀਸ਼ੀ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ (ਜਿਸਨੂੰ ਇਹ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕਹਿੰ-ਦੇ ਹਨ) ਨੂੰ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਜਨਮ-ਮਰਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਝੂਠ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਦੇਖੋ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 2 ਸ਼ਲੋਕ 12, ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 4 ਸ਼ਲੋਕ 5, ਗੀਤਾਂ ਅਧਿਆਇ 10 ਸ਼ਲੋਕ 2 ਵਿੱਚ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ (ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਉਰੜ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਹੇ ਅਰਜੂਨ ! ਤੇਰੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਹੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। (ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 4 ਸ਼ਲੋਕ 5)

❖ ਹੇ ਅਰਜੁਨ ! ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ-ਤੂੰ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾ ਅਤੇ ਸੈਨਿਕ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਅਰਥਾਤ ਮੈਂ (ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ) ਤੂੰ (ਅਰਜੁਨ) ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੈਨਿਕ ਆਦਿ-ਆਦਿ ਸਭ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ, ਅੱਗੇ ਵੀ ਜਨਮ ਲੈਣਗੇ। (ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 2 ਸਲੋਕ 12)

❖ ਮੇਰੀ ਉਤਪੱਤੀ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਰਿਸ਼ੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਸਾਧੂ ਅਤੇ ਨਾ ਦੇਵਤੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਣ (ਉਤਪੱਤੀ ਕਰਤਾ) ਹਾਂ। (ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 10 ਸਲੋਕ 2)

❖ ਹਿੰਦੂ ਭਰਾਵੇ ! ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੀਮਦ ਭਾਗਵਤ ਗੀਤਾ ਪਦਚਛੇਦ ਅੰਵਜ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਰਥਾਤ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸਲੋਕ 24, ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 4 ਸਲੋਕ 5, ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 2 ਸਲੋਕ 12, ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 10 ਸਲੋਕ 2 ਜੋ ਗੀਤਾ ਪ੍ਰੈਸ ਗੋਰਖਪੁਰ ਵਲੋਂ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੈ ਦਯਾਲ ਗੋਯੰਦਕਾ ਵਲੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। :-

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 16 ਸਲੋਕ 24 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਤਸਮਾਤ्, ਸ਼ਾਸੁਮ्, ਪ੍ਰਮਾਣਮ्, ਤੇ, ਕਾਰਜਕਾਰਜਵਜਵਸ਼ਬਿਤੋ,
ਗਿਆਤ੍ਰਾ, ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਵਿਧਾਨੋਕਤਮ्, ਕਰਮ, ਕਰੁਮ, ਇਹ, ਅਰਹਸਿ । 24।

ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ:-

ਤਸਮਾਤ् = ਇਸ ਤੋਂ

ਤੇ = ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ

ਇਹ = ਇਸ

ਕਾਰਜਕਾਰਜਵਜਵਸ਼ਬਿਤੋ = { ਕਰਨਯੋਗ ਅਤੇ
ਨਾ ਕਰਨਯੋਗ
ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ
ਵਿੱਚ

ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ = ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ (ਹੀ)।

ਪ੍ਰਮਣਮ् = ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ

(ਏਵਮ) = ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਗਿਆਤ੍ਰਾ = ਜਾਣ ਕੇ (ਤੂੰ)

ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਵਿਧਾਨੋਕਤਮ = { ਸ਼ਾਸਤਰਵਿਧੀ
ਅਨੁਸਾਰ
ਨਿਸ਼ਚਿਤ

ਕਰਮ = ਕਰਮ (ਹੀ)

ਕਰਤੁਮ् = ਕਰਨ

ਅਰਹਸਿ = ਯੋਗ ਹਨ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 2 ਸਲੋਕ 12 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਨ ਤੁ ਏਵ ਅਹਮ੍ ਜਾਤੁ ਨ ਆਸਮ੍ , ਨ ਤੂਮ੍ ਨ ਇਮੇ ਜਨ ਅਧਿਪਾਹ ।
ਨ ਚ ਏਵ ਨ ਭਵਿਸ਼ਜਾਮਹ ਸਰਵੇ ਵਯਮ੍ ਅਤਹ ਪਰਮ੍ ॥

ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ :-

ਨ	= ਨਾ	ਜਨ ਅਧਿਪਾਹ	= ਜਗਾਜਾ ਲੋਕ
ਤੁ	= ਤੁਂ	ਨ	= ਨਹੀਂ
ਏਵਮ	= ਅਜਿਹਾ	ਆਸਮ੍	= ਸੀ
ਏਵ	= ਹੀ (ਹੈ ਕਿ)।	ਚ	= ਅਤੇ
ਅਹਮ੍	= ਮੈਂ	ਨ	= ਨਾ
ਜਾਤੁ	= ਕਿਸੇ ਕਾਲ(ਸਮੇਂ)ਵਿੱਚ ।	ਏਵਮ	= ਅਜਿਹਾ
ਨ	= ਨਹੀਂ।	ਏਵ	= ਹੀ (ਹੈ ਕਿ)
ਆਸਮ੍	= ਸੀ (ਅਤੇ)	ਅਤਹ	= ਇਸਤੋਂ
ਤੂਮ੍	= ਤੂੰ।	ਪਰਮ	= ਅੱਗੇ
ਨ	= ਨਹੀਂ।	ਵਯਮ੍	= ਅਸੀਂ
(ਆਸੀਹ)	= ਸੀ (ਅਤੇ)	ਸਰਵੇ	= ਸਾਰੇ
ਇਮੇ :	= ਇਮੇ : ਇਹ।	ਨ	= ਨਹੀਂ
		ਵਿਸ਼ਜਾਮਹ	= ਰਹਾਂਗੇ ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 4 ਸਲੋਕ 5 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਬਹੂਨਿ ਮੇ ਵਿਆਤਿਇਤਾਨਿ ਜਨਮਾਨਿ ਤਵ, ਚ ,ਅਰਜੁਨ,
ਤਾਨਿ ,ਅਹਮ੍, ਵੇਦ, ਸਵਾਣਿ, ਨ ,ਤੂਮ੍ ,ਵੇਤਥ, ਪਰੰਤਪ॥

ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ :- : ਇਸ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਬੋਲੇ-

ਪਰੰਤਪ	= ਹੇ ਪਰੰਤਪ।	ਵਿਆਤਿਇਤਾਨਿ	= ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।
ਅਰਜੁਨ	= ਅਰਜੁਨ	ਤਾਨਿ	= ਉਹਨਾਂ
ਮੇ	= ਮੇਰੇ	ਸਵਾਣਿ	= ਸਭ ਨੂੰ
ਚ	= ਅਤੇ	ਤੂਮ੍	= ਤੂੰ
ਤਵ	= ਤੇਰੇ	ਨ	= ਨਹੀਂ
ਬਹੂਨਿ	= ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ	ਵੇਤਥ	= ਜਾਣਦਾ (ਪਰੰਤੂ)
ਜਨਮਾਨਿ	= ਜਨਮ	ਅਹਮ	= ਮੈਂ
		ਵੇਦ	= ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 10 ਸਲੋਕ 2 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਅਵਿਨਾਸ਼ਿ ਤੁ ਤਤੁ ਵਿਧਿ, ਯੇਨ ਸਰਵਮੁ ਇਦਮ ਤਤਮ।
ਵਿ-ਨਾਸ਼ਮੁ ਅਵਿ-ਅਯਸਜ ਅਸਜ, ਨ ਕਸ਼ਿਤੁ ਕਰਤਮੁ ਅਰਹਤਿ॥

ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ :-

ਅਵਿਨਾਸ਼ਿ	= ਨਾਸ਼ ਰਹਿਤ	ਤੱਤਮ	= ਵਿਆਪਤ ਹੈ
ਤੁ	= ਤਾਂ (ਤੂੰ)	ਅਸਜ	= ਇਸ
ਤਤੁ	= ਉਸਨੂੰ	ਅਵਿ ਅਯਸਜ	= ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਦਾ
ਵਿਧਿ	= ਜਾਣ	ਵਿਨਾਸ਼	= ਵਿਨਾਸ਼
ਯੇਨ	= ਜਿਸਤੋਂ	ਕਰਤਮ	= ਕਰਨ ਵਿੱਚ
ਇਦਮ	= ਇਹ	ਕਸ਼ਿਤੁ	= ਕੋਈ
ਸਰਵਮੁ	= ਸੰਪੂਰਣ ਜਗਤ (ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਰਗ)	ਨ ਅਰਹਤਿ	= ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

► ਪਾਠਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ! ਜੋ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੈ। ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:- ਜੇਕਰ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ (ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਉਰਫ਼ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ) ਜੰਮਦਾ-ਮਰਦਾ ਹੈ ਯਾਨੀ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਯਾਨੀ ਜਨਮ-ਮਰਨ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਕੌਣ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਜੋ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ:- ਇਹ ਉੱਤਰ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 2 ਸਲੋਕ 17 ਅਤੇ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 15 ਦੇ ਸਲੋਕ 16-17 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 18 ਸਲੋਕ 46,61 ਅਤੇ 62 ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 2 ਸਲੋਕ 17:- (ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹੀ ਹੈ।) ਨਾਸ਼ਰਹਿਤ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿਆਪਤ ਹੈ। ਇਸ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। {ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 18 ਸਲੋਕ 46 ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਨੇ ਦੱਸੀ ਹੈ।}

❖ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 18 ਸਲੋਕ 46:- ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਤੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ (ਅਤੇ) ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕੁਦਰਤੀ ਕਰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਜਾ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਪਰਮ ਸਿੱਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

❖ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 18 ਸਲੋਕ 61:- {ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੱਸੀ ਹੈ।}

ਹੇ ਅਰਜੁਨ ! ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਮਸ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਖੁਬੇ ਹੋਏ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਆਪਣੀ ਮਾਇਆ ਨਾਲ (ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ) ਘਮਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਸਾਰੇ

ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

❖ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 18 ਸਲੋਕ 62:- {ਇਸ ਸਲੋਕ ਵਿੱਚ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਨੇ ਅਰਜੁਨ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਸਰਵ ਭਾਵ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।}

ਹੇ ਭਾਰਤ ! ਤੂੰ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੋਂ ਉਸ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਜਾ। ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ (ਹੀ ਤੂੰ) ਪਰਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ (ਅਤੇ) ਸਨਾਤਨ ਪਰਮ ਧਾਮ ਯਾਨੀ ਸਤਲੋਕ (ਅਮਰ ਸਥਾਨ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਂਗਾ।

“ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਅਤੇ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਭ ਦਾ ਧਾਰਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ, ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ”

❖ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 15 ਸਲੋਕ 16-17 ਵਿੱਚ:-

ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 15 ਸਲੋਕ 16 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪੁਰਸ਼ (ਪ੍ਰਭੂ) ਹਨ। ਇੱਕ ਸ਼ਰਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਅਕਸ਼ਰ ਪੁਰਸ਼। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹਨ।

❖ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 15 ਸਲੋਕ 17 ਵਿੱਚ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ:-

ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 15 ਸਲੋਕ 17:- ਉੱਤਮ ਪੁਰਸ਼ ਯਾਨੀ ਪਰਮ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਅਕਸ਼ਰ ਪੁਰਸ਼ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਤਿੰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਭ ਦਾ ਧਾਰਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਹੈ।

❖ ਹਿੰਦੂ ਭਰਾਵੇ ! ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਸਲੋਕਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਸ਼੍ਰੀਮਦ ਭਗਵਦ ਗੀਤਾ ਪਦਛੇਦ, ਅਨਵੈ ਤੋਂ ਜੋ ਗੀਤਾ ਪ੍ਰੈਸ ਗੋਰਖਪੁਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਦਿਆਲ ਗੋਯੰਦਕਾ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਹੈ:-

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 2 ਸਲੋਕ 17 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਦੀਸਵਰਹ, ਸਰਵਭੂਤਾਨਾਮੁ, ਹਿਦੇਸੇ, ਅਰਜੁਨ, ਤਿਸ਼ਠਤਿ,
ਬ੍ਰਾਮਯਨ, ਸਰਵਭੂਤਾਨਿ, ਯੰਤਰਾਰੂਚਾਨਿ, ਮਾਯਾ॥

ਕਿਉਂਕਿ -----

ਅਰਜੁਨ	= ਹੇ ਅਰਜੁਨ !	ਸਰਵਭੂਤਾਨਾਮੁ	= ਸਭ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ
ਯੰਤਰਾਰੂਚਾਨਿ	= { ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਯੰਤਰ ਵਿੱਚ ਅਰੂਪ ਹੋਏ	ਹਿਦੇਸੇ	= ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ
ਸਰਵਭੂਤਾਨਿ	= ਸਾਰੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਨੂੰ	ਤਿਸ਼ਠਤਿ	= ਸਥਿਤ ਹੈ।
ਦੀਸਵਰਹ	= ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ		
ਮਾਯਾ	= { ਆਪਣੀ ਮਾਇਆ ਨਾਲ (ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ)		
ਬ੍ਰਾਮਯਨ	= { ਭਰਮਣ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ		

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 18 ਸਲੋਕ 46 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਯਤਹ, ਪ੍ਰਵਤਿੱਹ, ਭੂਤਾਨਾਮੁ, ਯੇਨੁ, ਸਰਵਮੁ, ਇਦਮੁ, ਤਤਮੁ,
ਸਵਕਰਮਣਾ, ਤਮੁ, ਅਭਯਚਰਯ, ਸਿੱਧਿਮ, ਵਿਦੰਤਿ, ਮਾਨਵਹ॥46॥

ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ :-

ਯਤਹ = ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਤੋਂ	ਸਵਕਰਮਣਾ = { ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਭੂਤਾਨਾਮੁ = ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਤਿੱਹ = ਉਤਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ (ਅਤੇ)
ਯੇਨੁ = ਜਿਸ ਤੋਂ	ਅਭਯਚਰਯ = ਪੂਜਾ ਕਰਕੇ ਸਰਵਮੁ = ਸਾਰਾ (ਸੰਸਾਰ)
ਇਦਮੁ = ਇਹ	ਮਾਨਵਹ = ਮਨੁੱਖ
ਸਰਵਮੁ = ਸਾਰਾ (ਸੰਸਾਰ)	ਸਿੱਧਿਮ = ਪਰਮ ਸਿੱਧੀ ਨੂੰ
ਤਤਮੁ = ਵਿਆਪਤ ਹੈ	ਵਿਦੰਤਿ = ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਤਮੁ = ਉਸ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ	

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 18 ਸਲੋਕ 61 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਈਸ਼ਵਰਹ, ਸਰਵਭੂਤਾਨਾਮੁ, ਹਿਦੇਸ਼ੇ, ਅਰਜੁਨ, ਤਿਸ਼ਠਤਿ,
ਭਾਮਯਨ, ਸਰਵਭੂਤਾਨਿ, ਯੰਤਰਾਤੁਛਾਨਿ, ਮਾਯਯਾ॥

ਕਿਉਂਕਿ -----

ਅਰਜੁਨ = ਹੇ ਅਰਜੁਨ !	ਸਰਵਭੂਤਾਨਾਮੁ = ਸਭ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ
ਯੰਤਰਾਤੁਛਾਨਿ = { ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਯੰਤਰ ਵਿੱਚ ਅਰੂਪ ਹੋਏ	ਹਿਦੇਸ਼ੇ = ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ
ਸਰਵਭੂਤਾਨਿ = ਸਾਰੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਨੂੰ	ਤਿਸ਼ਠਤਿ = ਸਥਿਤ ਹੈ।
ਈਸ਼ਵਰਹ = ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ	
ਮਾਯਯਾ = { ਆਪਣੀ ਮਾਇਆ ਨਾਲ (ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ)	
ਭਾਮਯਨ = { ਭਰਮਣ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ	

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 18 ਸਲੋਕ 62 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਤਮੁ, ਏਵ, ਸਰਣਮੁ, ਗੱਢ, ਸਰਵਭਾਵੇਨ, ਭਾਰਤ,
ਤੱਤਪ੍ਰਸਾਦਾਤ੍, ਪਰਾਮੁ, ਸ਼ਾਂਤਿਮੁ, ਸਥਾਨਮੁ, ਪ੍ਰਾਪਸਯਸਿ, ਸ਼ਾਸ਼ਵਤਮੁ॥

ਇਸਲਈ -----

ਭਾਰਤ = ਹੇ ਭਾਰਤ ! (ਤੂੰ)	ਤੱਤਪ੍ਰਸਾਦਾਤ੍ = { ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਰਵਭਾਵੇਨ = ਸਭ ਤਰਾਂ ਨਾਲ
ਸਰਵਭਾਵੇਨ = ਸਭ ਤਰਾਂ ਨਾਲ	
ਤਮੁ = ਉਸ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ	ਪਰਾਮੁ = ਪਰਮ
ਏਵ = ਹੀ	ਸ਼ਾਂਤਿਮੁ = ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ (ਅਤੇ)
ਸਰਣਮੁ = ਸਰਣ ਵਿੱਚ	ਸ਼ਾਸ਼ਵਤਮੁ = ਸਨਾਤਨ
ਗੱਢ = ਜਾ।	ਸਥਾਨਮੁ = ਪਰਮ ਧਾਮ ਨੂੰ
	ਪ੍ਰਾਪਸਯਸਿ = ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਂਗਾ।

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 15 ਸਲੋਕ 16 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਦਵੈਂ, ਇਮੌ, ਪੁਰਸ਼ੋ, ਲੋਕੇ, ਕਸ਼ਰਹ, ਚ, ਅਕਸ਼ਰਹ, ਏਵ, ਚ,
ਕਸ਼ਰਹ, ਸਰਵਾਣਿ, ਭੂਤਾਨਿ, ਕੂਟਸਥਹ, ਅਕਸ਼ਰਹ, ਉੱਚਯਤੇ॥

ਅਤੇ ਹੋ ਅਰਜੁਨ !-----

ਲੋਕੇ	= ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ	ਸਰਵਾਣਿ = ਸੰਪੂਰਨ
ਕਸ਼ਰਹ	= ਨਾਸ਼ਵਾਨ	ਭੂਤਾਨਿ = ਭੂਤ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰ(ਤਾਂ)
ਚ	= ਅਤੇ	ਕਸ਼ਰਹ = ਨਾਸ਼ਵਾਨ
ਅਕਸ਼ਰਹ	= ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ	ਚ = ਅਤੇ
ਏਵ	= ਵੀ --	ਕੂਟਸਥਹ = ਜੀਵ ਆਤਮਾ
ਇਮੌ	= ਇਹ	ਅਕਸ਼ਰਹ = ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ
ਦਵੈਂ	= ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ	ਉੱਚਯਤੇ = ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਪੁਰਸ਼ੋ	= ਪੁਰਸ਼ ਹਨ। (ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ)	

(ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 15 ਸਲੋਕ 17 ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ)

ਉੱਤਮਹ, ਪੁਰਸ਼ਹ, ਤੁ, ਅਨਯਹ, ਪਰਮਾਤਮਾ, ਇਤੀ, ਉਦਾਹਰਿਤਹ,
ਯਹ, ਲੋਕਤ੍ਰਯਮ, ਆਵਿਸ਼ਯ, ਬਿਭਰਤਿ, ਅਵਯਯਹ, ਈਸ਼ਵਰਹ॥

ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ -----

ਉੱਤਮਹ	= ਉੱਤਮ	ਬਿਭਰਤਿ	= { ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਪਾਰਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਅਤੇ)
ਪੁਰਸ਼ਹ	= ਪੁਰਸ਼	ਅਵਯਯਹ	= ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ
ਤੁ	= ਤਾਂ	ਈਸ਼ਵਰਹ	= ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ (ਅਤੇ)
ਅਨਯਹ	= ਹੋਰ ਹੀ ਹੈ,	ਪਰਮਾਤਮਾ	= ਪਰਮਾਤਮਾ
ਯਹ	= ਜੋ	ਇਤੀ	= { ਇਸ ਤਰਾਂ ਉਦਾਹਰਿਤਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਲੋਕਤ੍ਰਯਮ	= ਤਿੰਨੋ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ		
ਆਵਿਸ਼ਯ	= ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ		

- ਸ਼੍ਰਕਾ ਨਿਵਾਰਣ:- ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 15 ਸਲੋਕ 18 ਵਿੱਚ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਲੋਕਵੇਦ (ਦੰਤ ਕਥਾ) ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਵੋਤਮ ਹਾਂ।
- ਸੋਚੋ:- ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਨੇ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਸਲੋਕ 3 ਵਿੱਚ ਪਰਮ ਅੱਖਰ ਬ੍ਰਹਮ (ਪੁਰਸ਼) ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਸਲੋਕ 5-7 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਦੇ ਹੀ ਸਲੋਕ 8-9-10 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋਰ ਪਰਮ ਅਕਸ਼ਰ ਬ੍ਰਹਮ ਯਾਨੀ ਪਰਮ ਅਕਸ਼ਰ ਪੁਰਸ਼/ ਸਚਿਦਾਨੰਦ ਘਨ ਬ੍ਰਹਮ ਯਾਨੀ

ਦਿਵਜ ਪਰਮ ਪੁਰਸ਼ (ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ) ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਸਲੋਕ 9 ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸੀ ਨੂੰ ਸਭ ਦਾ ਧਾਰਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 15 ਸਲੋਕ 17 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋਰ ਪਰਮ ਅਕਸ਼ਰ ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਨੂੰ ਸਭਦਾ ਧਾਰਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 15 ਸਲੋਕ 18 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦੱਸੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਲੋਕ ਵੇਦ (ਸੁਣੀ-ਸੁਣਾਈ ਗੱਲਾਂ / ਦੰਤ ਕਥਾਵਾਂ) ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਾਂ। {ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 15 ਸਲੋਕ 17 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।}

ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਸਲੋਕ 18 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹਨ ਉਸ 'ਤੇ ਦੇਖੋ! ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਉੱਥੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:- ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਭਗਤੀ ਕਰਮ (ਕਰਤਵ) ਕਰਨ ਯੋਗ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਕਰਮ (ਅਕਰਤਵ) ਨਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ?

ਉੱਤਰ:- ਸ੍ਰੀਮਦ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਵਿੱਚ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਸਲੋਕ 13 ਵਿੱਚ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭਗਤੀ /ਪੂਜਾ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੱਖਰ ॐ(ਓਮ) ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਨਾਮ (ਅਕਰਤਵ) ਨਾ ਜਾਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ।

ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 3 ਸਲੋਕ 10-15 ਵਿੱਚ ਯੱਗ ਕਰਨਾ (ਕਰਤਵ) ਕਰਨ ਯੋਗ ਭਗਤੀ ਕਰਮ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ (ਪਰਮ ਅਕਸ਼ਰ ਬ੍ਰਹਮ) ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਇਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਿਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ।

➤ ਯੱਗ ਪੰਜ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ:- 1. ਧਰਮ ਯੱਗ 2. ਧਿਆਨ ਯੱਗ 3. ਹਵਨ ਯੱਗ 4. ਪ੍ਰਣਾਮ ਯੱਗ 5. ਗਿਆਨ ਯੱਗ।

ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਤੱਤਵਦਰਸ਼ੀ ਸੰਤ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 4 ਸਲੋਕ 32-33-34 ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਚਿਦਾਨੰਦ ਘਨ ਬ੍ਰਹਮ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਕਮਲ ਤੋਂ ਬੋਲੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਤੱਤਵਗਿਆਨ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਲ ਪੂਰਨ ਮੌਕਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ਤੂੰ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। (ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 4 ਸਲੋਕ 32)

ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 4 ਸਲੋਕ 33:- ਹੇ ਪਰੰਪਤ ਅਰਜੁਨ! ਦ੍ਰਵਯਮਯ (ਧਨ ਨਾਲ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ) ਯੱਗ ਤੋਂ ਗਿਆਨ ਯੱਗ ਜਾਨੀ ਤੱਤਵਦਰਸ਼ੀ ਸੰਤ ਦਾ ਸਤਿਸੰਗ ਸੁਣਨਾ ਜਿਆਦਾ ਉੱਤਮ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੱਤਵਦਰਸ਼ੀ ਸੰਤ ਧਰਮ-ਕਰਮ ਅਤੇ ਜਾਪ ਆਦਿ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਧੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਬਿਨਾਂ ਗਿਆਨ ਦੇ ਕਰਣ (ਛੇਵਾਂ ਪਾਂਡਵ) ਨੇ ਸਿਰਫ ਸੋਨਾ (Gold) ਹੀ ਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸੋਨੇ (Gold) ਦੇ ਪਹਾੜ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੂੰ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਭੋਜਨ ਮੰਗਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅੰਨਦਾਨ (ਧਰਮ ਯੱਗ) ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਿਰਫ ਸੋਨਾ ਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਤੱਤਵਦਰਸ਼ੀ ਸੰਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਕਰਣ ਪੰਜ ਯੱਗ

ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 4 ਸ਼ਲੋਕ 33 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦ੍ਰਵਯਮਯ ਯੱਗ ਨਾਲੋਂ ਗਿਆਨ ਯੱਗ ਉਤਮ ਹੈ, ਮਤਲਬ (ਗਿਆਨ ਯੱਗ) ਤੱਤਵਦਰਸ਼ੀ ਸੰਤ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੁਣ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਸਤਰਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹੜੀ ਭਗਤੀ ਸਾਧਨਾ ਹੈ?

ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਸ਼ਲੋਕ 34 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਚਿਦਾਨੰਦ ਘਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਤੋਂ ਬਾਣੀ ਬੋਲ ਕੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਤੱਤਵਦਰਸ਼ੀ ਸੰਤਾਂ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਸਮਝ। ਉਸ ਅੱਗੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਡੰਡੌਤ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਚਲਾਕੀ ਛੱਡ ਕੇ ਸਰਲਤਾਪੂਰਵਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਨਾਲ, ਉਹ ਪਰਮਾਤਮ ਤੱਤਵ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਵਾਲੇ ਗਿਆਨੀ ਮਹਾਤਮਾ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਤੱਤਵਗਿਆਨ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਣਗੇ।

ਉਹ ਤੱਤਵ ਗਿਆਨ ਮੇਰੇ (ਲੇਖਕ-ਰਾਮਪਾਲ ਦਾਸ ਦੇ) ਕੋਲ ਹੈ ਜੋ ਸਚਿਦਾਨੰਦ ਘਨ ਬ੍ਰਹਮ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਖੁਦ ਸੂਖਮ ਵੇਦ (ਸਵਸਮਵੇਦ) ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਕਮਲ ਤੋਂ ਬੋਲੀ ਬਾਣੀ ਅਰਥਾਤ ਕਬੀਰ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲਕੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਪਮਰਦਾਸ ਜੀ (ਬਾਂਧਵਗੜ੍ਹ ਵਾਲੇ) ਨੇ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਉਹੀ ਗਿਆਨ ਆਪਣੀ ਪਿਆਰੀ ਆਤਮਾ ਸੰਤ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਤਲੋਕ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਸੰਤ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੀ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖੀ ਮਹਿਮਾ ਦੱਸੀ ਹੈ। ਸੂਖਮ ਵੇਦ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਗਿਆਨ ਹੈ। ਚਾਰ ਵੇਦ (ਰਿਗਵੇਦ, ਯਜੁਰਵੇਦ, ਸਾਮਵੇਦ ਅਤੇ ਅਥਰਵਵੇਦ) ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੂਖਸ਼ਮਵੇਦ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਗਿਆਨ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਖੁਦ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਏ ਸੀ। ਸੰਪੂਰਨ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਗਿਆਨ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।

ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈ "ਗੀਤਾ ਤੇਰਾ ਗਿਆਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ" ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਨ ਜੋ ਲੇਖਕ {ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ (ਸਤਲੋਕ ਆਸ਼ਰਮ ਬਰਵਾਲਾ)} ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 20/- ਰੁਪਏ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਮੁਫਤ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਨਾਮ, ਪਤਾ ਜਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ SMS ਜਾਂ Whatsapp ਕਰੋ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਡਾਕ ਦਾ ਖਰਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਗਿਆਨ ਗੰਗਾ, ਜੀਨੇ ਕੀ ਰਾਹ, ਅੰਧ ਸ਼ਰਧਾ ਭਗਤੀ ਖਤਰਾ-ਏ-ਜਾਨ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਨੰਬਰ ਤੇ SMS ਜਾਂ Whatsapp ਕਰਕੇ ਮੁਫਤ ਮੰਗਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਗਿਆਨ ਗੰਗਾ, ਜੀਨੇ ਕੀ ਰਾਹ, ਅੰਧ ਸ਼ਰਧਾ ਭਗਤੀ ਖਤਰਾ-ਏ-ਜਾਨ ਵੀ ਗੁਗਲ ਤੇ ਸਾਡੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਜਾਂ ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਐਪ ਤੋਂ ਮੁਫਤ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਹੈ:- www.jagatgururampalij.org.

ਸਤਿਸੰਗ ਸੁਣਨ ਲਈ Youtube ਚੈਨਲ ਤੇ ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਸਰਚ ਕਰੋ। SMS ਜਾਂ Whatsapp ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡਾ ਸੰਪਰਕ ਸੂਤਰ 7496801825 ਹੈ।